

ARA (Bukarestben is) 5 LEJ

BRASSÓI LAPOK

Szerkesztőség * Kiadóhivatal * Nyomda
BRASSÓ, KAPU-ÚCCA 64-66 SZÁM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFON-INTERURBAN: Szerkesztőség és kiadóhivatal 1-77 és 82 szám

XXXIV. évtolyam 154. szám

Szerkesztő
SZELE BÉLA dr.

Hetfő, 1928 június hó 9.

Ez a levél Önnek szól, Excellenciás Uram!...

Alulírott Kisebbségi Professor, 35 éves, tanítási éve 30, nős, három gyermek apja, a legmélyebb tisztelettel köszöntöm Excellenciádat.

Tegnap még nem sejtettem, hogy nyílt levelet írok Excellenciához. De eszembe jutott, hogy három héttel ezelőtt délnél 12 órakor, amint a pedellus megrázta a csengetyűt és a harmadik osztály növendékei úgy vágódtak ki az ősi kollegium terméből, mint fiatal csikók szoktak a friss mezőre. Rák kolléga megveti lábát a kapunál és viszaparancsolja a diákok siserehadát.

— Hátrább az agarakkal, pupák! Majd bolond leszek nagyvásár napján kiengedni titeket az iskolából... Hiszen, ha történne valami, rögtön azt mondanák: lám, a magyarok garázdálkodnak a piacon!

Tessék elhinni, Miniszter Ur, elszorult a szívem, amikor láttam, hogy Rák kolléga nekiveti hátát az ajtófélnak és ijedt tiltakozással felém emeli csontos ujjait, melyeken mint reszketeg, élő tilalomfán, pro eternitas, kemény és barna bütykök virultak ki. Nem azért, mintha Rák kolléga nem törődne a kezeivel, hanem tudom, hogy szuszterműhelyt rendezett be, ahol az éjszakai órákban a családi lábtyúk részesülnek mindennemű tatarozásban. Régi hasonlattal szólván ugyanis, a kollégánál úgy áll sorba az istenáldás, mint az orgona sipjai s e bő szaporodásban nem telik többé a cipők mesterségszerű javítására. Ámbár nem nagyon ujjonghatunk mi sem, akik itt tanárokunk e sokszázados kollegiumban, mely a Goga kegyelmes uron és a Maniu elnök uron kívül falai között látta futkosni Ady Endrét is. Havi három-négyezer lejből egyikünknek sem telik több az éhkoppnál, de ebből azután mindannyian bőven falatozunk s éjszakánként enkezünkkel foltozzuk avitt ruháinkat, nappal nem lévén rálevő idő, mert Excellenciád bölcsességéből kifolyólag docendo discimus, tanulva tanítunk s együtt szenvedünk diákjainkkal.

Mondom, Rák kolléga megvetette lábát a kapunál. Égnek emelte bütykös ujjait és tréfás, halk szigorúsággal viszaparancsolta a siserákat. O, gondoltam magamban, te szegény Rák tanár ur, aki havi 5500 lejért öröködsz a tudomány nyilvánossági jogot nélkülöző végvárában, akinek homlokára a gondok már a tizedik évgyűrűt vésik, akinek éjfélente összeragadnak ujjai a csiriztől, akinek ünnepnapot jelent a rendes ebéd, az Isten áldjon meg, amért délnél 12 és 1 óra között silbakot állasz a kollegium kapujában, nehogy azt mondják: Lám, a magyarok!

O, gondoltam magamban, te szegény Rák ur, aki tíz éve öröködsz a kapuban, aki sokszor éhesen és mindig meghajlott vállakkal folytatsz panasztalan és hősiessé küzdelmet a sorssal, te csak egy kisebbségi professor vagy, te egy igazán Tudományos egyed heroikus szimboluma egy nagy, közös tragédiának, aki megérdemled, hogy nyílt levélben megírjalak a Kegyelmes Urnak, hadd lássa Excellenciád, hogy:

Hinc illae lacrimae!

Innen vannak a mi könnyeink!

*

Ugyanis Excellenciád nyilván még azt sem tudja, hogy az a sikoly, mely sok ezer magyar diák ajakáról ég felé szakadt e szép júniusvégi nyárban, egy önfeláldozó korszak temetési zenéje, egy olyan temetésnek a fortissimója, ahol az ifjú emberek hadosztályát fogadja be a sir s ahol a göröngyök az ország

legnagyobb halottjára hullanak, kinek neve: jövő.

Honnan is tudhatná akkor Excellenciád azt, hogy e diákok mellé szép csendben lefeküdt a Kisebbségi Professor és az Ősi Kollegium is? Hiszen ezeknek nincsen kétségbeesett sikolyuk, legfeljebb csendes és kétségbeesett küzdelmeket vívnak meg s el is buktak minden diákjaikkal együtt, szíven szurván egy éles és mérgezett tőrrel, melyet Őn úgy nevez: érettségi.

Mert az érettségi Kokinkinától kezdődőleg egészen a román határig a legfelsőbb vizsga és egyetemi évek előtt, melynek feladata eldönteni azt, kik azok, akiknek általános intellektusa nem illeszthető bele a főiskolák szellemi színvonalába. Azonban az Őn érettségije, Excellenciás Uram, már nem csupán egyes diákoknak a vizsgálata, hanem vértörvénysség, mely előtt az egész középsikolai oktatás a vádlott, rögtönítélő bíróság, mely előtt Excellenciád pathológikus hazafisága tartja a vádbeszédet, esküdtszék, mely rossz vicceket mond és nevet, mikor kihirdeti a halálos ítéletet.

Az iskola, mely évtizede az örvény szélén táncolva teljesítette kötelességét, a Professor, aki tíz esztendeje csak a hősiessé küzdelmet kínjait kapta jutalmul a létől, tudja, hogy elbukott. Lehet, hogy Rák kollégának, aki bütykös ujjait emeli a kapuban, jövőre már utilaput kötnek a talpa alá, mert a Kollegium végképpen elveszíti nyilvánossági jogát, vagy mert a Kisebbségi Diák felhagy a csatával, mely az enyészthe vezet, vagy mert Excellenciád módot talál, hogy halálos göresbe szoruljon az a kéz, mely tizedik éve már csak annyi levegőt enged, amennyi a fuldoklásra elég. S Excellenciád akkor fel fog nevetni s azt hiszi, hogy a program, melyet hírszerint lángoló hazafiság táplál, győzelmet aratott és az ország mag van mentve.

Igaz van Excellenciádnak: a program győzelmet arat. De a kacagás felesleges, mert jönnek az évek, amikor a mosoly könnyekbe fullad, amikor látja majd Excellenciád, hogy nemcsak a Kisebbségi Diák, a Szegény Professor és az Ősi Iskola zuhanhat alá, hanem vesztes az egész ország is. S nehéz lesz kacsagni Excellenciádnak, ha 15 millió ujj mutat vádlón Őn felé s 15 millió torokból

szakad fel az a sikoly, mely jelenleg az Érettségiző Alany kizárólagos sajátja:

Hinc illae lacrimae!

*

Éppen ezért, Miniszter Ur, olvassa el ezt a pár sort és vegye tudomásul, hogy az Évszázados Kollegium, a Bütykösüjju Tanár és az Agyonhajszolt Diák egyképpen azért áldoznak súlyos éveket, azért vetik az önfeláldozás máglyájára életüket, azért vállalják immár második évtizede az iskola mártíriumát, mert egy szellemi harmónia, intellektuális együttérzés, kulturális közösség baráti frontját akarják kiépíteni, mert ez a védelmi vonal az, ahonnan Többség és Kisebbség zavartalan együttélése származhatik, mely homogénné teheti az államot és ingathatatlaná az országot, melynek jövőjéért Excellenciád egy ördögi Golgota ácsolásával vél szolgálhatni.

S a szülők és gyermekek, akik az Őn eredendő hazafisága nélkül is vállalták ennek a szellemi konstrukciónak minden küzdelmeit és gyötrelmeit, vádolják most Excellenciádat! Vádolják, hogy Őn a kultura melegágyában a gyűlölet és széthúzás gyomjait istápolja, hogy levakult, beteg sovínizmustól fűtve megingatja és szétbontja Románia belső alapjait, hogy Őn az együttélő nemzetek között az ellenszenv tégláiból emel elválasztó falat s vádolják, hogy amikor lerontja ennek az országnak jövőjét, egyben kockául dobja az ország egész sorsát is! Excellenciád tegnap azt íratta, hogy mindez azért, mert a kisebbségi iskolákban sok az irredentizmus és kevés a kultura. Mi erre azt válaszoljuk, Közoktatásiügyi Miniszter Ur, hogy ez az irredentizmus az Őn kezeiben nyugszik, azokban a kezekben, melyekben tenger van abból, ami könny és semmi sincs abból, ami könyv.

A megértés egyetlen igazi akadály a Őn, Excellenciás Uram s alulírott Kisebbségi Professor, aki nagyobb patriotának érzi magát még Önénél is, kéri, vegye úgy a Rák kolléga reszketeg, bütykös ujjait, mint tilalomfát, mely nemcsak a III.-nak, hanem Excellenciádnak is vétőt kiált a magunk jövőjéért és az egész nemzet jövőjéért is!

*

A másolást hitelesíti és a fentieket fokozottan Angelescu miniszter ur figyelmébe ajánlja

Mikes Imre.

Megtalálták Löwenstein holttestét

Mégis öngyilkos lett a dús gazdag belga bankár

Páris. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Löwenstein belga bankár halálának körülményeit még a legteljesebb homály takarja. A nyomozás ugyan rengeteg részletet derített fel, de viszont egyre misztikusabbnak látszó probléma az, hogy a bankár miképpen zuhanhatott a repülőgépről a tengerbe.

A Holland Légiforgalmi Társulat próbarepüléseket végeztetett annak a megállapítására, hogy vajon repülés közben kinyitható-e az aeroplán csapóajtaja? Azon a gépen, melyen Löwenstein Londonból Brüsszelbe jött, a csapóajtót két mechanikus csak a legnagyobb erőfeszítéssel bírta kifizéngetni, így tehát kizárt dolog, hogy azt Löwenstein egyedül kinyithatta volna.

Londoni jelentés szerint tegnap délután, oly részletek kerültek napvilágra, melyek bizonyítják, hogy Löwenstein már előre készült a halálra. Így például angliai birtokán vasárnap misét hallgatott, amit sohasem szokott egyébként tenni s e mise után hossza-

san bentmaradt még a templomban. Ezután három napig teljesen elvonultan élt, magányát nem volt szabad senkinek sem megzavarni s még postáját sem hozták utána. Az utolsó napon kikapcsoltatta a telefont és a rádiót is.

Az öngyilkosságot valószínűsíti az is, hogy a legújabb jelentések szerint Löwensteint a legutóbbi hetekben minden ellenkező információval ellentétben hatalmas tőzsdei veszteségek érték. Sokan azt állítják, hogy az egész eltűnés nem több tőzsdei menővernél s szemtanúk akadnak, akik azt mondják, hogy a bankár gépe az angol partokon leereszkedett s itt Löwenstein elhagyta az aeroplánt.

Amsterdam. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Egy francia halászbárka Dünkir-chen mellett kifogta a tengerből Löwenstein bankár holttestét.

FRITJOF NANSEN

Zeppelinrel indul az északi sarkra

*

(A Brassói Lapok tudósítójától.) Leningrad egyik szállójában a napokban szemüveges tudósok, markáns, napbarnította pilóták gyűltek össze, akik Nansen vezetése mellett második világkonferenciájukat tartották meg. A konferencia éppen azokban a napokban zajlott le, amikor az egész világ Nobile és társainak sorsáért aggodott. Résztvettek a konferencián Wilkins, Hobbs és a híres német kapitány, Bruhms. A konferenciának a volta-képenitárgya az, hogy megbeszéljék a részleteket a német Friedrichshafenben készen álló L. Z 122 számú Zeppelin északsarki útjának a részleteit.

Az északsarki repülést a jövő tavaszra tervezi a társaság. Az expedíció az északsarki kutatások és arktikus tudomány terén új fejezetet fog nyitni, sőt még többet, egy új közlekedési időszak kezdetét. Az arktisz kikutatása tudományos szempontból azt a célt szolgálja, hogy megteremtse a nélkülözhetetlen előfeltételeit annak a közlekedésnek, amely az északi sarkon keresztül Európa és Amerika között fog kifejlődni. Az ülés egyik legfontosabb tárgya épp ebből a szempontból, hogy hogyan lehetne a sarkvidéken a légcsónakok számára egy hatalmas árbócot építeni.

A tudósok úgy tervezik, hogy a sarkvidéken három ilyen hatalmas árbócot építenek és pedig egy-egy Leningradban, Murmanskban és Alaszkán. A tervek szerint az expedíció költségei az élelmiszerekkel és a biztosítási költségekkel együtt mintegy 10 millió márkát tesznek ki és így könnyen érthető, hogy ilyen nagyszabású vállalkozás csak a nemzetek együttes munkálkodása révén vihető keresztül. Fritjov Nansen a konferencia alkalmával az egykori дума fényes üléstermében a kongresszuson jelenlevők viharos tetszése közben a konferencia folyamán több hozzáintézett érdekes kérdésre is választ adott.

— Valóban szükséges-e olyan nagy áldozatot hozni emberéletben és földi javakban, vetette fel a kérdést Nansen, pusztán azért, hogy a lakatlan sarkvidékeket kikutassuk? Az okok között, amelyek ezt szükségessé teszik, elsőrendű szerepet játszik az időjárás kérdése. A meteorológia tehetetlenség jelenlegi stádiumában marad mindaddig, amíg a sarkvidékek időjárás viszonyait kellő alaposítással nem ismerjük. Mindenki tudja, hogy a levegő mozgása úgy történik, hogy a meleg levegő a trópusok vidékéről a sarkvidékre áramlik, ott lehűl és visszaáramlik. A sarkvidéken nemcsak egy-két kísérletet kell végrehajtani, hanem állandó megfigyelést kell eszközölni.

— A Z. L. 127. jelzésű kormányozható légcsónak 100 tonnát vihet magával, ami azt jelenti, hogy a leggondosabban felszerelt tudományos expedíció is csatlakozhat hozzá. Hatalmas telepet fogunk létesíteni megfigyelő állomásként, rádióállomásokkal felszerelve, amely hosszú ideig ott dolgozna. Az ilyen hosszú ideig tartó megfigyelés eredményei megbecsülhetetlen szolgálatot jelentenének az időjárás részére. Ha ezeket a jelentéseket összevetjük a nap sugárzásával, továbbá a föld magnetikus megnyilvánulásának jelenségeivel, megkapjuk annak lehetőségét, hogy hosszabb időre megjósolhassuk az időjárást.

— A meteorológiai problémák megoldásán kívül több tudományos, de a gyakorlati életre is fontos kérdés nyerhet megoldást. Egyik legfontosabb geográfiai feladat a sarki tenger mélységeinek megmérése.

— A geográfiai és meteorológiai problémák megoldásán kívül igen fontos a biológiai ismeretek kiszélesítése a sarkvidéken. Közismert tény, hogy az északi vizek sokkal gazdagabbak halakban, mint a mérsékelt zóna tengeri. A Jéges-tenger halgazdaságának magyarázata abban rejlik, hogy a voltaképpenti sarki tenger majdnem minden élet nélkül való, mivel a jégtakaró az ultraviolet sugarakat visszatartja, melyek nélkül pedig nincsen élet.

Ezeket mondotta Nansen, aki már ugyan 67 esztendő, de fiatalos lelkesedéssel készül a nagy vállalkozásra.

**Ha kellemesen
akar szórakozni**

okvetlen nézze meg a július havi műsort

a Maxim-kabarében

Amerikában százával szedi a hőség az áldozatokat

New-york. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A hőség százával szedi az áldozatokat. A nagyvárosokban hihetetlen mennyiségű fagyalt és hűsítő ital fogy. Mindenki uszodában. Az uccán egész újfajta divat jelent meg: óriási karimájú papírkalapok és papiros-ernyők. A férfiak ingben járnak, a nők harisnyátlanul. A rendőröket, a villamosok személyzetét, a vasutasokat óránként váltják. Több városban a vízvezetési csövekből mesterséges esővel árasztják el az utcákat.

Olaszország sem bírja a meleget.

Milánó. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A hőség egész Itáliában tűrhetetlen. Árnyék-

ban 55 Celsius fok az átlagos meleg. A mezőgazdaságban nagy a kár, a templomokban esőért imádkoznak.

Magyarországon használni a termésnek a meleg idő.

Budapest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A meleg országszerte megjavította a terméskilátásokat. Csanádban holdanként 10-12 métermázsa buzára számítanak. Kecskemét naponta husz vasuti kocsi rakomány gyümölcsöt szállít Németországba, Angliába, Lengyel országba. Fehérmege, Békés megye és a Kunság is jó termést vár.

Nagyon nehezen születik meg a kölcsön

Németország részvétele nélkül lehetetlen a stabilizáció — Anglia attól tart, hogy Franciaország gyarmatosítani akarja Romániát

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A stabilizációs kölcsön ügyében újabb helyzetet teremtett az a jelentés, amelyet Victor Antonescu tett Bratianu Vintila miniszterelnöknek. Ez a jelentés közli a miniszterelnökkel, hogy

lehetetlen megcsinálni a kölcsönt Németország részvétele nélkül,

mert ebben az esetben sem Anglia, sem Franciaország nem járulhat hozzá, bár Franciaország az, amely erősen dolgozik a román kölcsön érdekében s annyira bizik abban, hogy Románia Németországgal is meg tud majd egyezni, hogy — amint ismeretes — harmincmillió előleget adott egy új bankjegy kibocsátás nehézségeinek megkönnyítésére. Értelmezhető Franciaországnak ez a buzgalma. A liberális kormány olyan garanciákat nyújtott a francia kereskedelemnek a jövőre, amit más párt, ha a kormányon van, nem tehetett volna meg. A liberális kormány bankjai útján a

Banca Ramâneasca át a francia kereskedelmi vállalatoknak nagyarányú koncessziókat adott s együtt dolgozik a francia bankokkal.

Anglia nem jó szemmel nézi ezt. Angliának szüksége van a Duna vonalára s abban az esetben, ha Franciaország ennyire gyarmatosítja Romániát, amennyit az eddigi román-francia megállapodások létrehozta, Anglia semmiképp sem segítheti a stabilizációt. Ebből most már az is kiderül, hogy stabilizációs kölcsön körül folyó harc tulajdonképpen nem a román belpolitikai helyzet, hanem

nagy államok gazdasági érdekei körül folyik.

De mindemellett a kölcsön késlekedésének másik oka az a nagy ellentét is, amely a román kormány és az ellenzék között áll fenn s főként Angliában nagy az aggodalom, hogy a román stabilizációs kölcsönt ilyen körülmények között semmiképpen sem lehet biztos alapokra helyezni.

„BIZOM BENNE, KIS BLÉRIOT“

MONDJA FIÁNAK A NAGY BLÉRIOT

Beszélgetés ifjabb Louis Blériot-val

Páris. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Én vagyok az első a világon, aki repülődinasztiaiból származom és folytathatom azt a csodálatos művet, melyet apám megkezdett: a levegő meghódítását. — Így beszélt Blériot fia, egy hatalmas szál huszonegy éves fiú, aki a közeljövőben megkísérli apja gépén átrepülni az Atlanti oceánt.

Hat teremtszerű elegáns szobában lakik a Blériot-familia. A lakásban minden repülésről beszél. Szerteszét gépalkatrészek hevernek a falakon a képek mind repülőjeleneteket ábrázolnak, egy márványszobor kiterjesztett szárnyai a repülést szimbolizálják és még a divánpárnákra is az első La Manche csatorna-repülés startja és a megérkezése vannak ráhimezve.

Az apám már kölyökkoromban magával vitt repülőutjaira.

meséli ragyogó szemekkel a fiatal Blériot, — ugyanugy, mint ahogy más gyermeket ringlisplezni visznek a szülei. Így nőttek fel a levegőben játszva. Később aztán a gép és a repülés már nemcsak mint játék érdekelt, de a szenvedelemmé lett. Az apám elhatározta, hogy pilótát nevel belőlem. Négy évvel ezelőtt tettem le a pilótavizsgát és azóta állandóan együtt dolgozom az apámmal a gyárban.

Fontos munkán dolgozunk.

Apám nagy művének egy oceánjáró gépi-óriásnak a realizálásán. Tizenhat méter lesz a gép hosszúsága, szárnysszélessége pedig 28 méter, uszótalpakkal lesz felszerelve és négy ember lesz a fedélzeten. Négy hatalmas motor hajtja majd a gépet, melyek összesen 1200 lóerőt reprezentálnak. Soha nem látott még a világ ilyen tökéletesen felszerelt repülőgépet, mely a hajózás legmodernebb kellékein kívül minden elképzelhető műszerrel lesz felszerelve.

— A gépet én fogom vezetni, de velem jön gyárunk legkiválóbb pilótája, Bossoutrot is, akinek nevéhez tömérdek világrekord fűződik. És viszünk magunkkal egy mechanikust, meg egy kezelőt is.

— A gép akciórádiusza ötezer kilométer lesz, bőségesen elegendő arra, hogy az utat az Azori-szigeteken át egyszeri leszállással

megtehesük. Mert mi nem rekordra, bravurokra törekszünk, hanem meg akarjuk teremteni az első rendszeres légiszolgálatot Európa és Amerika között.

Beszállunk egy kis kék sportkocsiba és kiszáguhdunk a gyárba. Ott ifjabb Blériot megmutatja a készülő gépet és elmondja, hogy a hadsereg számára is készítenek egy új modellt, valami régi drednautfélet, melyről azonban a hadügyminisztérium tilalma folytán nem szabad beszélni. Azonkívül egy villámgyors vadászgépet dolgozik a gyár.

És a repülőgépgyár hatalmas, üvegtetős csarnokaiban finoman csiszolt gépalkatrészek, félig kész szárnyas csodák, tarka repülővászna között így fejezi be a beszélgetést a nagy Blériot fia:

— Munkánk van bőven, de

figyelmünk legnagyobb részét az oceánrepülőgép foglalja le.

Alapos, gondos munkát végzünk, semmit sem bízunk a véletlenre. Minden munkás és minden mérnök szentül meg van győződve vállalkozásunk sikeréről. Én is. Az apám pedig annyira hisz gépe tökéletes voltában, hogy félelem nélkül mer engem utnak bocsájtani. Hogy mikor indulunk, azt még nem is sejttem, a gép néhány hónap múlva elkészül teljesen. Akkor következnek a próbautak Távrepülések a szárazföld felett. Aztán ha minden rendben lesz, hajrá neki az Oceánnak. Nem Párisból startolunk, mert a gépünk hidrolán. Talán Írlandból, de az is lehet, hogy valamilyik francia parttól. És ha elindulunk, meg is fogunk érkezni. Eddig még mindig nagy szerencsével repültem. Számottevő balesetem sohasem volt. Mért lenne éppen az Oceán felett a világ legtokéletesebb gépevel. Nem igaz? Meg fogunk érkezni New-yorkba! Nem fogok szégyent hozni a Blériot névre. Én idősebb Luis Blériot meg lesz elégedve ifjabb Blériotval. — Jól van, ifjabb Louis Blériot — szólal meg mögöttünk egy hang. Az öreg Blériot-é. Meghatott szemekkel nézi fiát, magához öleli, megcsókolja: és maga elé mormolja:

— Bizom benned drága kis fiam, ifjabb Louis Blériot.

A. L.

Romániát ki akarják zárni a diákszövetségből

A párisi diákkongresszuson Anglia diákegyesülete kéri a kizárást

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Még husvét előtt történt, hogy a romániai keresztény diákok egyesületéhez a Franciaországban tanuló román diákok egyesületétől az az értesítés érkezett, hogy a Párisban ez év augusztusában nemzetközi diákkongresszuson felvetik Románia kizárásának kérdését a diákszövetségből, még pedig a decemberi nagyváradi események miatt. A román diákegyesületek az értesítés vétele után azonnal összehívottak és az összes külföldi diákegyesületekkel, s igyekeztek mentesíteni a nagyváradi eseményeket.

A közelmúltban a külügyminiszter is értesítést kapott Genf-ből, hogy a diákszövetség komolyan foglalkozik Románia kizárásának ügyével. A külügyminisztérium az értesítés vétele után azonnal berendelte a román diákegyesületek elnökét, Lorin Popescut, s azt ajánlotta neki, kövessen el minden lehetőséget, hogy a kizárási indítvány ne történjék meg, mert ártana az ország presztízisének.

Lorin Popescu a kormány segítségét kérte. Ez a segítség abból állt volna, hogy szavazza meg a diákok számára azokat a még be nem fizetett járulékokat, valamint a kongresszuson való részvétel költségeit. Azt is kérte a diákegyesület elnöke, hogy a kormány bocsássa a diákszövetség rendelkezésére a szükséges okmányokat, s utasítsa a párisi követséget, hogy indítson akciót a terv ellen.

A külügyminiszter ugyanekkor azt ajánlotta a romániai diákegyesületnek, hogy Romániából küldjenek delegátusokat Párisba, ez azonban, mint kiderült, pénzhány miatt lehetetlen, s a párisi kongresszus román kiküldötteit kénytelenek voltak a romániai diákegye-

sületek a Párisban tanuló román diákokból összeállítani. A diákegyesület már megküldte a párisi diákoknak utasításait és hatalmas okmányanyagot. Együtt az utasítást is adta a kiküldötteknek, hogy ha látják a kizárás elkerülhetetlenségét, jelentsék be még a kizárás előtt Romániának a diákszövetségből való kizárását.

A kizárási indítványt Románia ellen az angol diákegyesületek tették meg, s ahhoz Olaszország, Magyarország, Jugoszlávia, Svájc és Amerika diákegyesületei csatlakoztak. Nem csatlakoztak hozzá Franciaország, Lengyelország, Csehszlovákia, Bulgária, Törökország, Görögország, Portugália és Esztország. A többség azonban mégis a kizárási javaslat mellett van, s a kizárást bizonyosra veszik. Ebben az esetben azonban Lengyelország és Csehszlovákia is kilépnének a diákszövetségből.

A román diákegyesületek számos kérést adtak be a kormányhoz, hogy a kézi segítséget adja meg. Tegnap a kormány egyik tagja közölte a diákegyesületek elnökével, hogy a kormány nem teljesítheti a diákság kívánságait. A diákegyesületek valószínűleg ma délután gyűlést tartanak, amelyen az elkövetkező eseményekért a feloldozást azokra hárítja, akik megtagadták a segélynyújtást.

A diákkongresszuson a békerevizio kérdése is szóba kerül.

A párisi diákkongresszusnak még egy másik nagyfontosságú pontja lesz: a békeszerződések revíziójának kérdése Anglia, Olaszország és Magyarország javaslatai alapján, a mely a világ diákságát be akarja vonni a béke-revizio eszméjének szolgálatába.

rákra. Nem írjuk ki a bírák nevét, nem írjuk ki az ügyész nevét. Egyik sem zsidóbarát, ezt mindenki tudja róluk. Aztán mind a hárman ránéztek a szegény sánta, izgalmasan sápadt borügynökre.

A borügynök lehajtotta a fejét:

— Tessék kérem szépen tekintetes bíróság kihallgatni Poroszló irodalmi intéző urat. Ő mindezt látta, hallotta. Ő a tanum, meg az Istent.

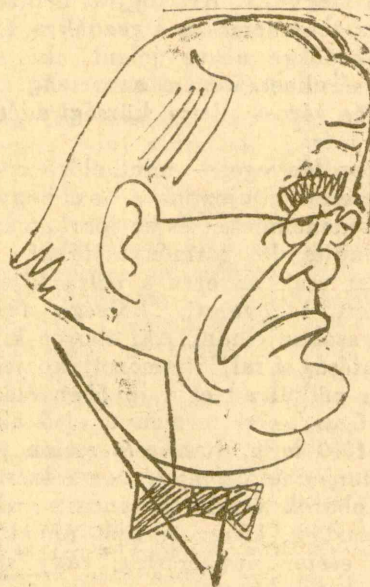
Az elnök nem forgatta meg a törvénykönyvet. Kisujjában van az egész. Nem is állt fel ünnepélyesen, hogy ítéletet hirdessen:

— Menjen haza szegény ember, mondta csendesen, ötszáz lejre büntetjük, de nem kell megfizetni. Az ítéletet a törvényszék egy évre felfüggeszti.

A sánta zsidó meghajolt, köszönt és elment. De valami nyomasztó érzés bent maradt a teremben, a szívekben és az emberekben.

(b. l.)

LORD CUSHENDON

a népszövetség biztonsági bizottságának angol tagja, aki a háborúellenes javaslatokkal szemben megkezdte elutasítónak viselkedését.

Olasz-francia versengés a transzszaharai vasutért

PÁRIS (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Gaulois élesen cikkezik a kormány ellen azért, mert enged, hogy Olaszország megelőzze a franciákat a Szaharán át vezető vasútvonal megépítésével, ami által Franciaország érdekeit mérhettelenül szenvednek.

A kormány holnapra Bukarestbe rendelte a liberális parlamenti tagokat

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Beavatott politikai körökben szerzett értesülések szerint a kormány holnapra, de legkésőbb holnaputánra Bukarestbe rendelte az összes liberális szenátorokat és képviselőket. A kormány ezeket a meghívókat a közigazgatási szervek megkerülésével, a csendőrség útján kézbesítetteti, amit politikai körökben arra magyaráznak, hogy a kormány el akarja kerülni az ellenkező oldalról jövő esetleges politikai akciót.

Keletre mutató kard a szent kezében a Notre-Dame templom előtt

PÁRIS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A párisi magisztrátusban a tourellel hídnál felállított Szent Genovéa szobor újabb kavargást idézett elő. A művészkörök már régebben tiltakoztak a szobor felállítását ellen, amely hátat fordít a Notre-Dame székesegyháznak és kardjával a keleti ellenségre mutat. Most azt az indítványt terjesztették be a városi tanácshoz, hogy a szobrot állítsák forgóállványra és hadirokkantakat tartanak ott, akik a nézőknek csekély díjazásért különböző állásban mutassák be a szobrot. Az indítvány mélyén nyilván az lappang, hogy aki Párisban a kardját kinyújtja, ne gondoljon mindig Berlinre: jó, ha néha Róma is eszébe jut.

A tasnádi kalauz meg a zsidók

A zsidó nem válthat jegyet a vasuton, mert biztos, hogy spekulált

Nagyvárad. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Szin a nagyváradi törvényszék egyik tárgyalóterme. A taláros bíróság a helyén. Az elnök lapozza az iratokat. Új ügy kezdődik, egy nevet kiáltanak hangosan:

— Moskovits Géza!

Sánta zsidó ember botorkál elő a padso-rokból. Csapzott szakállu, a haja őszbe vegyült. Csupa szegénység, csupa alázat. A nacionaléja: Moskovits Géza borügynök, 46 éves, nős, gyermekei vannak.

— Azzal van vádolva, szól keményen a bíró, hogy ingyen utazott a vasuton, mondja el, hogy történt.

A vádlott beszél, érdemes pár percig ráhallgatni. Azok is meghallgatják, akiknek látniuk kellene, hogy itt nem folyik minden rendben, hogy itt mérget csepegtetnek el, ami lehet, hogy ma még csak a vasuti kalauzoknál tart, de amely alkalmas arra, hogy tovább terjedjen és megfertőzze, megmérgezze a bürokrácia egész vérkeringését.

— Szatmárról utaztam Nagyváradba, mondotta Moskovits, s Nagyvárad előtt találkoztam a vonaton egy üzletfelemmel, aki azt mondotta, hogy le kell utazni Tasnádra egy nagyobb borügylet miatt. Egy kis állomáson kellett pillanatok alatt átszállni. Váltunk je-

gyet, kértem az utitársamat, a gróf Degenfeld uradalom gazdatisztját, de ő azt mondta, felesleges. A vonaton is válthatunk, mondta, úgy husz lejjel többbe kerül. Ezért az összegért kényelmesebb volt rögtön beszállni és amikor jött a kalauz, mindketten előre megmondtuk, hogy nincs jegyünk: Kérem kalauz ur, mondtam, én is kérek egy jegyet Tasnádig. A jegy ára 18 lej összesen, a husz lej felárral együtt át akartam nyújtani.

De a kalauz, aki szónéklül elfogadta az utitársam, a gróf Degenfeld uradalom gazdatisztjének, Poroszló Gábornak a pénzét, az enyémét visszalökte:

— Te zsidó vagy, kiáltott rám és te biztosan spekulálni akartál, azért nem váltottál jegyet!

Moskovits Géza borügynök, aki gazdájának egy több százezer lejes borüzletet ment lebonyolítani, tehát 18 lejjel meg akarta károsítani az államot, a kalauz szerint Moskovits hiába tiltakozott, hogy

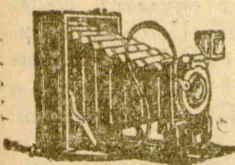
neki is adjanak jegyet épenugy, mint a vele utazó uradalmi intézőnek, minden tiltakozása hiábavalónak maradt.

Jegyzőkönyvet vettek föl az esetről, s bár a tasnádi állomásfőnök előtt is panaszt tett, az állomásfőnök is ridegen visszautasította Moskovitsot. Hogyne, egy ilyen szegény sánta zsidót.

Moskovits Géza borügynök csendesen hozatette a vallomáshoz:

— Én zsidó vagyok és azért bántak így velem.

A bírák egymásra néztek. Az ügyész a bi-

Kérje azonnal képes árajegyző-komát fényképezőgépekről és kellekéről. Eredeti gyári árak. Postai szétküldés egész Románia területén. Banktisztviselőknak részletfizetésre. — Pollitzer Fotoárház Carel-Mari Alapítási év 1898. 1258

Most még van ideje!

A legszebb divatujdonságokat 20% árengedménnyel bevásárolni, mielőtt az üzletünknt átépítés miatt bezárjuk.

Használja fel ezen alkalmat!

Ascher Testvérek

BRASOV, Kapu-utca 5.

Országos mozgalmat az Erdélyre is kiterjesztett obor-törvény hatálytalanítása érdekében!

Az idejét multa középkori intézmény ideplántálása milliók terheket ró az eladósdott erdélyi és bánági községekre, megdrágítja a kenyeret, takarmányt és húst, hogy ennek fejében több mint ezer jól fizetett oborigazgatót, néhány száz kivételes hatalommal felruházott obortitkárt és a miniszteri kinevezéssel ellátott oborügynökök siserahadát ültesse az erdélyi mezőgazdák és terménykereskedők nyakára

A r a d. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A veszélyt, amely a kötelező termény és állatvásárterek, hivatalos néven az oborok felállítása révén az erdélyi és bánági mezőgazdaság kereskedelmi piacát fenyegeti, első ízben a Brassói Lapok jelentette.

Néhány héttel ezelőtt Erdélyben és a Bánágban még azt sem tudták, milyen fán terem az obor. Az azóta eltelt rövid idő azonban bőségesen elég volt hozzá, hogy tisztába jöjjön vele minden iparkamarai tag és közelebből érdekelt, milyen súlyos károkat jelent számukra enek az idejét multa középkori intézménynek Erdélybe importálása. Alábbiakban mi tovább megyünk. Azt fogjuk bebizonyítani, hogy az obor nemcsak a gazdákra, és a gabonakereskedőkre nézve jelent károsodást, és súlyos sérelmet, hanem az ország kenyérfogyasztó és városi, illetve községi adót fizető lakosságára is.

Az obor lényege — mint előző cikkünkben részletesen kifejeztük. — az, hogy a jövőben gabonaneműeket és az iparkamarák által megállapítandó terményfajtákat, illetve élőállatokat csak az erre a célra kijelölt és körülkerített, kikövezett, községi területen, az oboron szabad eladni. Aki oboron kívül, az oborigazgatóság által láttamozott közjegy felhasználása nélkül ad el a jövőben élőállatot, vagy mezőgazdasági terményt, első alkalommal 100—1000 lejig, visszaesés esetén 10 napi elzárásig terjedhető büntetésben részesül. Aki pedig az oborok területén tanusít szabálytalan magatartást, kitesz. magát annak, hogy visszaesés esetén átmenetileg, vagy véglegesen kitiltják az oborról.

Az oborral, — mint jelentettük, — a kereskedelmi törzsdéről szóló törvény 68. szakasza és az idézett törvény VII. fejezetet foglalkozik. A vonatkozó paragrafusok Erdélyben és a Bánágban is már több mint két hónap óta hatályba lépett.

A vonatkozó paragrafusok szerint

mindazok a községek, amelyeket az egyes iparkamarák kijelölnek, kötelesek a felállítandó obor céljaira megfelelő területet rendelkezésre bocsátani, azt szabályszerűen bekeríteni és ki-kövezni

A vonatkozó paragrafusban alig néhány sort tesz ki ez az intézkedés. Valójában azonban nehéz milliók megterhelést jelent az oborok kötelező felállítása Erdély és a Bánág közel 300 községére.

Arad megyében a nyolc helyiség közül alig kettő-három bír megfelelő, tehát nem fokozottan költséges beruházásokkal obor céljára alkalmas vásártérrel; a többi öt-hat község csak nagyarányú investíció árán lesz képes a maga oborját felállítani.

Az oborral bíró községeknek ugyanis nemcsak a vásártérrel, annak kikövezéséről és bekerítéséről kell gondoskodnia, hanem arról is, hogy az oborra vezető utak használható állapotban legyenek.

Ma ez a helyzet Aradmegye területén, ahol a megye alföldi jellege miatt a községek tágas vásárterekkel és eléggé tűrhető utakkal is rendelkeznek, Erdély belső megyéiben minden valószínűség szerint sokkal rosszabbak ebből a szempontból a viszonyok, így Erdély többi megyéjében az oborok felállítása jelentősen nagyobb beruházási költségeket igényel, mint Aradmegyében.

Számításba kell vennünk, hogy a törvény pontos végrehajtása esetén Erdély és a Bánág területén minimálisan kétszázötven, más felfogás szerint mintegy ötszáz obort kell felállítani.

Erdély és a Bánág nagyobb községeinek jelentékeny része óriási összegű kölcsönöket lesz kénytelen igénybe venni, hogy a csatolt területek nyugati gazdasági nivóju földjét Nisnij-Novogorodokkal népesítse be.

Megindulnak a termények és az élőállatok.

Az obor területét birtokoló községek és a forgalmat lebonyolító iparkamarák, illetve az

Képtelenség az obor-törvény betűszerinti megvalósítása

Azok az érdekeltek, akikre a különös kormányintézkedés megvalósítása vár, a legnagyobb bizonytalansággal végzik az oboralakítások előkészítő munkálatait.

Adler Andor, Arad város egyik legkiválóbb, közgazdasági kapacitása az iparkamara legutóbbi ülésén arra az álláspontra helyezkedett, hogy az aradi kamara a már hatályba lépett törvény revízióját, illetve amíg ez megoldódhatik, a törvény hatálytalanítását kérje a kormánytól. A regáti kamarai tagok természetesen egyhangulag elvetették Adler Andor indítványát.

Lássuk, mit mond ez az obor-szentírás a gyakorlati megvalósulásra nézve:

Minden obornak van három igazgatósági tagja, akik közül egyik elnök, egy másik alnök és csak a harmadik szimpla tag. A vásár egész tartama alatt egyik elnöknek és egy tagnak állandóan az obor területén kell tartózkodni. Arra vonatkozólag, hogy ez az állás tiszteletbeli-e, vagy fizetett, nem intézkedik a törvény. Mivel azonban egyik paragrafus szerint az a vásári bizottsági tag, aki háromszor igazolatlanul mulaszt, elbocsátható, csak ugy képzelhető el, hogy a háromtagu bizottság rendes fizetést élvez. Ha pedig rendes fizetést élvez, sokat veszít a bizottság abból a békebírói majestásból, amivel a törvény felruhazza. Mult cikkünkben kételkedtünk abban, hogy kisebb helyiségekben az oborbizottság tagjai megfelelő tekintélyű és képzettségű emberek lehessenek. Ezt az álláspontunkat ma is fentartjuk. A bizottsági tagokon kívül minden obornak egy a kamarától kiküldött titkára is van.

Az obor ügyrendje, mint meg is irtuk már, a megkötött ügyletek utáni kötgjegyek kiállítás, lajstromozása és a beszolgáltatott minták megőrzése és a vitás ügyekbeni bíraskodás. A mintákat, amelyek évenként sok száz métermázsát tesznek majd ki, a kamarák időnként saját javukra elárverezik.

Az ügyrend igen bonyolult. Mivel a napi forgalom néhány zsákos tételekben bonyolódik le, nagyobb forgalmu piacokon nem lesz képes három igazgatósági tag és egy titkár a tömérék munkát ellátni. Nem is beszélve arról, hogy az állás tiszteletbeli jellege esetén nem akad sem kereskedő, sem gazda, aki a nagy fáradságot és sok időt igénylő munkára vállalkozzék.

Ha feltesszük, hogy az állások fizetettek és hogy több mint három tagból áll majd az obortanács, akkor is tömérék szekaturával fog járni a vevőkre és eladókra nézve a kötelező kötgjegyek irodai kezelése. Az a gazda, aki korán reggel behajtja a szekérét az oborra, hogy 2—3 zsák terményt eladjon, ki van téve annak, hogy estig kell várnia, amíg sor kerül rá. Nem is említve, hogy a bürokratikus ügykezelés miatt egy vásárnap négy napig is el fog tartani, ami ugy az eladók, mint a vevők

obortisztviselők seregének fenntartása illetéket igényel. Ezek az illetékek a multban csak kis részben, s akkor is a forgalomba került terményeknek és élőállatoknak csak egy hányadát terhelték. A jövőben mindennemű mezőgazdasági cikket tárolni fognak.

Ha a termelő, mint az már szokásos is, behoz a piacra egy szekér kenyérmagot, vagy, — ami szintén szokásos, — csak úgy mellékesen egy-két zsákkal és a terményt zsákonként külön vevőnek adja el, minden zsák külön ügyletnek számít, amelyet külön kötgjeggyel és magmintával kell szentesíteni. Minta címén 2 (kettő) kgr. termény szolgáltatandó be az oborigazgatóságának, amely gondoskodik róla, hogy a mintamag borítékoltassék és pecséttel elláttassék. A bonyolult művelet célja, hogy esetleges későbbi vitáknál a beszolgáltatott minta perdöntő bizonyíték legyen. A művelet ára azonban szintén nem igen alkalmas rá, hogy a terményárakat olcsóbbá tegye.

Megállapíthatjuk a fentiekből, hogy a községek, gazdák és kereskedők súlyos károsodását eredményező obor-rendszer meg fogja drágítani a terményeket és az állatot és ezáltal súlyos károsodást jelent a kenyér és husfogyasztó millióknak is.

szempontjából lehetetlenné teszi az oboron való vételt és eladást.

Hogy ha ez így lesz, már pedig másként nem igen lehet, mire való az egész obor? Arra, hogy az egy-két zsákos eladásokat 2 kilós mintákkal és olyan bonyodalmas bürokráciával lássa el, amilyen még több vagon eladásánál sem eléggé indokolt?

Legzavarosabb azonban az oborok rayonizálódása. A törvény szerint ugyanis az obor rendszabályok azokra a területekre érvényesek, amelyeket pontos földrajzi meghatározással minden egyes oborra nézve az illetékes kamarák megszabnak. Ezeknek a rayonoknak termelői csak a hozzájuk tartozó oboron adhatják el cikkeiket. Így az a helyzet áll elő, hogy pl. a szentannai gazda csak saját oborján adhat el még akkor is, ha módjában van, amint hogy módjában is van a terményt Aradra is behozni, ahol a Neuman Testvérek mint nagyvevő miatt, rendesen magasabbak az árak. Az obor-törvény eszerint rá akarja oktrofálni a gazdákra, hogy még akkor is előnytelenül, esetleg a közvetítő kereskedőnél helyezték el terményeiket és állataikat, ha módjuk van rá, hogy közvetlenül, az első kézzel lépjenek üzleti érintkezésbe. A törvénynek ezt az intézkedését százezer oborigazgató sem lesz képes végrehajtani.

Mit kell tenni?

Ismeretes, hogy az obortörvényt a kormány — mint az már nálunk szokásos — anélkül hogy az érdekeltek közül bármelyik csoportot megkérdezte volna, életbe léptette. Indokolás: a gazdák megvédése a kereskedők ki-zsákmányolásával szemben. Valóság, hogy az erdélyi sűrű település mellett a mi mezőgazdákainknak mindig kielégítő piacuk volt. Kulturművészüik kereskedelmi jártasságuk, óvatosságuk pedig annyira magas fokon és kielégítő hogy ugyan ravasz legyen az a kereskedő, aki a mi parasztunkat be akarja csapni.

Az oborrendszerről irt két cikkünkben az érvek egész seregével bizonyítottuk, hogy a nekünk szánt új intézmény idejét multa, középkori kereskedelmi rendszer akar ránk tukmálni, ezáltal súlyos károkat okoz gazdának, kereskedőnek, fogyasztónak egyaránt, eladódodásba taszítja az oboralapításra kárhoztott községeket és végül is egy olyan összeférelt törvényt nyom a markunkba, amelyet a legjobb szándékkal sem lehet végrehajtani. Ebből a fejetetjére állított helyzetből most, a törvény életbeléptetésének harmadik hónapjában sem nyílik más kivezető út, minthogy Erdély és a Bánág mezőgazdái, terménykereskedői és fogyasztói egyesületeik és parlamenti reprezentánsaik igénybevétele mellett koncentrált támadást indítsanak az elhamarkodott törvény Erdélybe importálása ellen és állást foglaljanak a régi állapot további fenntartása mellett.

Némegy Gábor.

Megérkeztek

az összes szerződötett művészek és nagy sikerrel lépnek fel esténként

a MAXIM-kabarében

2749

Románia a nemzetközi távbeszélő forgalomban

Bukaresti jelentés szerint most tért haza a posia egyik igazgatója Párisból, ahol a nagy távolságra szóló távbeszélő-vonalak fejlesztéséről tárgyaltak. Az igazgató kiküldetése bizonyára rendkívül hasznos volt, magára az igazgatóra nézve. Miután ugyanis Románia például a brassó-bukaresti távbeszélő összeköttetés kérdését sem tudja megoldani, hogy olyan távolabbi vonalakat ne is említsünk, mint például Brassó-Gyergyószentmiklós, vagy Kolozsvár-Arad, a nagy távolsági vonalak kérdése nem nevezhető épen aktuálisnak Romániában. Arról bizonyára szó sem lehet, hogy Arad-Budapest beszélhessen egymással s hogy például Arad Szegeddel kap-

jon távbeszélő összeköttetést, beleütközik Románia érdekeibe. A bukarest-budapesti telefon ismérhetetlen veszedelmet jelentene a romániai közgazdasági életre nézve s miután jól tudjuk, hogy Romániának a szomszédos államokkal való telefon-összeköttetés tekintetében teljesen eredeti, elvi álláspontja van, csak annál jobban dicsérhetjük áldozatkészségét, amellyel mégis gondoskodik arról, hogy képviselői a nemzetközi kongresszusokon megjelenjenek. Együttal pedig közöljük, hogy tegnap nyitották meg a Belgrád-Páris közötti közvetlen távbeszélő vonalat, amelyet a két igazgatóság üdvözléteinek kicserélésével át is adtak a forgalomnak.

Átmeneti kormány alakul Jugoszláviában

BELGRÁD (A Brassói Lapok tudósítójától) Miután Radics nem volt hajlandó a koalíciós pártokkal tanácskozást folytatni és a királynak visszaadta megbízatását, a felség a régi koalíció vezetőit fogadta, akik a kormányt a horvátok nélkül átmeneti jelleggel fogják megalakítani. Ez a kormány azonban csak a legsürgősebb feladatokat oldja meg, ratifikálja a nettunoi szerződést s ősszel lemond. Ekkor új választásokat fognak kiírni.

A temesvári ítélőtábla megszüntette az Aradi Egyesült Bank elleni csődöt

Arad. (A Brassói Lapok tudósítójától) Emlékeztet, hogy egyes renitens betétesek kérelmére az aradi csődbíróság elrendelte a csődöt az Aradi Egyesült Bank ellen. A Bank fel számoló bizottsága megfeleltette a csődrendeletet a temesvári táblához, amely alaki okokból ma megsemmisítette az aradi csődbíróság döntését. Robu János csődtömeggonddal pedig már megkezdte a leltározást, de az arany halacska kisiklott.

Az erdélyi magyarságnak csatlakoznia kell a népszövetségi ligák uniójához

HAGA. (A Brassói Lapok tudósítójától) A népszövetségi ligák uniójának világkongresszusa kimondotta annak szükségességét, hogy a Romániában élő magyar kisebbség is hamarosan alakítsa meg a maga ligáját s így csatlakozhassék érdekei megvédése érdekében az Unióhoz. A döntést egyhangulag hozták s így a jövőben az Unióban nemcsak a magyarországi liga, hanem a más országokban élő magyarság ligái is szerepelni fognak.

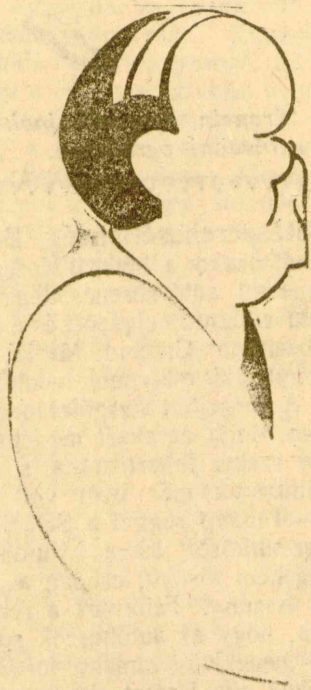
— A Banca Nationala jelentése. A június 16 és június 23 között eltelt héten a jegybank három millióval emelte a bankjegyforgalmat, 158 millióval a leszámított váltók mennyiségét, hat millióval a szervezeteknek és népbankoknak biztosított hitelt; a földbirtoknak közvetlenül nem juttatott semmit. Minek is, termés előtt teljesen elegendő, ha a gazdák sok szíves biztatást és ígéretet kapnak. S ebben természetesen egyáltalában nincsen hiány.

Két moldovai képviselő is van a petroleumpanama bűnösei között

JASI. (A Brassói Lapok tudósítójától) A dâmbovitai petroleumpanamában lefolytatott vizsgálat megállapította, hogy a petroleumpanama bűnösei között két parlamentí képviselő is van, akik közül az egyik Leonte Moldovanu, a liberális párt tagja.

A pénzügyminiszter utasítást adott a pénzügyi hatóságoknak, hogy miképp járjanak el a visszaélések ügyében. Az utasítások között az is szerepel, hogy mindenki büntösnek meg kell állapítani a vagyoni helyzetét. A miniszter által kiküldött delegátusoknak minden körülményről jegyzőkönyvet kell felvenniük, amelyek az igazságszolgáltatás előtt bizonyítékként fognak szolgálni. A kormány véleménye szerint az állam károsodását a panamisták vagyonából kell fedezni.

LOUCHEUR FRANCIA MUNKAÜGYI MINISZTER

aki a kamarában hatalmas építkezési programot terjesztett elő. Eszerint 5 év alatt 200 ezer kislakás és 60 ezer középlakás épülne. Az összköltség 11 milliárd és 200 millió frankra rugna.

A BRASSÓI LAPOK PANASZKÖNYVE

★

Kaptuk a következő levelet:

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

Egy hosszú hónapokon keresztül kéjelgett a sajtó egyrésze „kommunista üzelmeim” boncolgatásában és egyes lapok folytatják még ma is, miután a hadbíróság szabadlábba helyezte. Négy napra szabadlábba helyezésem után a „Cuvântul” például még mindig időszerűnek tartja, hogy felelevenítse a „Vörös Segély” ostroma meséjét.

Minthogy az a meggyőződésem, hogy a becsületes sajtó feladata nem merülhet ki bebörtönzés által tehetetlenné tett emberek alaptalan megvádolásában, kérem szíveskedjék a mellékelt levelet, amelynek román eredetijét a mai napon elküldöttem a „Cuvântul” igazgatójának, C. Gongopol urnak, b. lapjában leközölni.

Szíveségét előre is köszönve

kiváló tisztelettel

Aradi Victor.

Igen tisztelt igazgató Ur!

Az Ön vezetése alatt álló „Cuvântul” f. év július 3-iki számában „A Vörös Segély Erdélyben” címen egy közlemény jelent meg, amely a kolozsvári sziguranca professzionális „szenzáció”-jával foglalkozik. A jelen alkalommal nem terjeszkedem ki az egész kérdésre, de néhány dolgot kénytelen vagyok leszögezni. A csatolt területek szigurancajának megvan a közismert „vizsgálati” módszere, de szomorú dolog, hogy egyes lap tudósítók fantáziája még a szigurancaügynökök fantáziájánál is perverzebb. Kiáltó bizonyíték erre nézve a fentemlített közlemény, amely a „Vörös Segély”-nek Erdélyben való megszervezéséről számol be akkor, amikor erről még a sziguranca jegyzőkönyveiben sincsen szó.

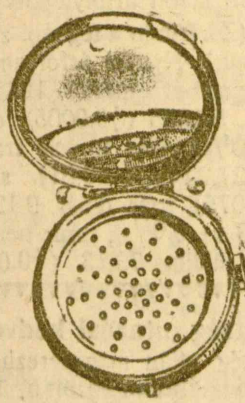
Letartóztatásom és szabadlábba való helyezésem „szenzációs” részleteire ezen alkalommal nem térek ki. Elvégre a lap tudósító mesterségéhez tartozik a szenzációk kiizsádása és hogyha az összes szenzációk reális alapját leleplem, felette szűkre szorítanók működési tervüket. Egy kérdést azonban mégis csak kénytelen vagyok közelebbről megvilágítani.

Az Önök tudósítója kénytelen volt valószínű magyarázatát adni annak a különös ténynek, hogy engem, a „moszkvai szovjet megbízottját”, aki törvénytelen uton 120.000 lejt kaptam titkos propagandára, (az igazságügyminiszter lapja nemrégiben még sokkal magasabb összegről regélt) hogyan helyezhettek szabadlábba? A ravasz tudósító úgy igyekszik megoldani a fogas kérdést, hogy szentimentális érzésekkel ruházza fel a jó szigurancát. Felfedezi, hogy „románbarát multu kommunista” vagyok, ezt tekintetbe kellett venni bűnösségem megtorlásánál; amely bűnösség kétségtelen és nem lehet vita tárgya. Vagyis tudósítójuk ítéletet mond felettem, mielőtt ügyem a bíróság elé került volna.

Igen tisztelt Igazgató Ur! Ön nagyon jól tudja, hogy a modern igazságszolgáltatás nem egyoldalúan ítél a vád állításai alapján, különösen nem akkor, amikor ez a vád képzelt szülötte és szöges ellentétben áll a tényekkel. A sajtó reputációja ugyancsak nem nyer az ilyen, a sziguranca egyes ambiciózus tagjának tett szolgálattal. De a dolog lényege nem is itt rejlik. A dolog lényege az, hogy nem vagyok kommunista és nem voltam soha „románbarát” sem. Egyszerűen szociológus voltam és vagyok. A háború előtt és a háború alatt mint szociológus-író meggyőződésem volt és hirdetem, hogy a román néptömegek elnyomása súlyos bűn volna. Viszont ma meggyőződésem és ezt hirdetem is, hogy a román néptömegeknek románok részéről való elnyomása még súlyosabb bűn volna. Ebben rejlik az ellentét gyökere közöttem és a „közbiztonsági” szervezet között, amely a valóságban nem is a „köz” hanem az oligarchia biztonsági szerve. Azt hiszem, hogy ebben a tekintetben nem is választja el álláspontomat az Igazgató Urétól áthághatatlan szakadék.

Minekután helyt adott a sziguranca valamelyik érdekelt ügynöke által sugalmazott fantáziszüleménynek, kérem szíveskedjék a „szenzáció” lényegét megvilágító soraimat is közölni becses lapjában.

Aradi Victor
társadalomtudományi író

„MONTRAL”

ELEGANS PUDERÓRA PRAKTIKUS

Szenzációs PARISI találmány!

Minden hölgy nélkülözhetetlen
toilett-cikke

2977

KAPHATÓ MINDEN SZAKUZLETBEN

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban. Hirdetések vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők, vagy pedig bármelyik hirdetési iroda, vagy bizományosaink útján is feladhatók. A * gal jelzett hírek díjazás alá esnek.

Felelős szerkesztő: Kocsis Béla.

A Brassói Lapok nyomdavidálatának kiadása.

Előfizetési díjak Brassóban: egy hóra 90 lej, negyedévre 240 lej, félévre 460 lej, egy évre 900 lej. Kézbesítési díj külön fizetendő. Előfizetési díjak vidékre: egy hóra 100, negyedévre 270, félévre 520, egy évre 1000 lej. — Külföldre: negyedévre 420, félévre 820, egész évre 1600 lej

Annyira beleélte magát szerepébe, hogy meghalt a színpadon

Prágából jelentik: Prágában a napokban tartották meg a siketnéma világkongresszust, amelyre nagy számmal érkeztek siketnémák a világ minden részéből. A kongresszus után egy drámát adtak elő a siketnéma műkedvelő színészek, amely a valóságban is dráma-végződött. Ugyanis az egyik siketnéma színész, aki egy örültet játszott, annyira beleélte magát szerepébe, hogy erős felindulásában orjóngegni kezdett, s egyszerre csak összeesett a színpadon. Szívvelérvényes érte. A váratlan s tragikus haláleset miatt az előadást nem fejezték be.

Dr. Giurgiu János rágalmazási pere. Kolozsvárról jelentik: Érdekes rágalmazási pert tárgyal hétfőn a nagyváradi törvényszék. Dr. Giurgiu János kolozsvári ügyvédet perelte be Filipescu kolozsvári törvényszéki bíró, Ugyanis a nevezetes Schultze-Misnajeveszky tárgyaláson, a két német bankár védője, Giurgiu, kijelentette, hogy Filipescu bíró a tárgyalás menetét nem kísérte figyelemmel, mert állandóan szunyókált. A bíró ezért a kijelentésért beperelte az ügyvédet. Mivel a felperes a kolozsvári törvényszék bíróját, az ügyet a nagyváradi törvényszékhez tették át tárgyalás végett.

A kisebbségi bizottság a jövő hétre halasztotta döntését. Bukarestből jelentik: Az állandó kisebbségi bizottság, amely tegnap délután a kisebbségi iskolák nyilvánossági joga ügyében ülést tartott, úgy határozott, hogy a döntést a jövő hét folyamán hozza meg.

Rothermere lord tiltakozik. Budapestről jelentik: Lord Rothermere tiltakozó levelet küldött a magyar napilapoknak, melyeket arra kér fel, hogy a legerélyesebben cáfolják meg azt a rágalmat, hogy egyes magyar újságoknál pénzügyi érdekeltsége van.

Slame az új osztrák igazságügyminiszter. Bécsből jelentik: A nemzetgyűlés 21 szavazattöbbséggel Slame választotta meg új igazságügyminiszternek.

Radics nemsokára elhagyhatja a kórházat. Belgrádból jelentik: Radics István állapotja rohamosan javul. Orvosa kijelentették, hogy nemsokára elhagyhatja a kórházat.

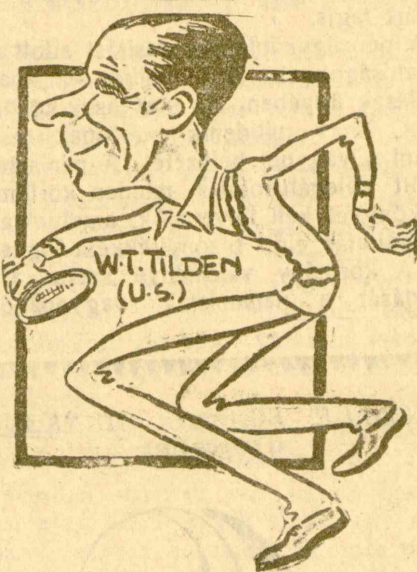
Egy leány miatt összeverekedett az egész falu. Raguzából jelentik: Szlanio községben két legény udvarolt egy leánynak. A falu népe két pártra szakadt s mindenik párt azt szerette volna, hogy az ő pártfogolt legénye kapja meg a szép leány kezét. A két párt közötti vetélykedés annyira elfajult, hogy a napokban az egész falu összeverekedett. Négy halott és husz sebesült maradt a küzdőtéren.

A TUDOMÁNY mai állása szerint a RATOPAX a bebizonyítottan legdélkeletesebb szer a patkányok és egerek gyökeres kiirtására. Hatása nem abban nyilvánul, hogy 2-3 patkányt elpusztít, míg a többi tovább él és szaporodik, mérhetetlen károkat okozva, hanem a gyár szavatolja, hogy egy kis üveg kipusztítja egy polgári házból az összes kártékony patkányokat. A kezelése végtelen egyszerű, emberre és háziállatokra ártalmatlan. A RATOPAX világmárkát jelent, mindenütt a legjobb eredménnyel használják és immár Romániában is kapható lesz minden gyógyszerárban és drogueriában. A RATOPAX beszerzése folyamatban van és olyan helyekre, hol esetleg még nem volna kapható, 115 lej előzetes beküldése ellenében bármintve küldi a CHEMOROM INSTITUT CHIMIC banáti főlerakat: Arad, Piața Avram Iancu 21

Igy is lehet pénzt keresni. Aradi tudósítónk jelenti: Az aradi rendőrség bünygyi osztályának Balán nevű tisztviselőjét, Malinescu Cornél és Berea Miklós pénzügyi tisztviselőkkel együtt letartóztatták. Bűnük az, hogy Balán különféle csempészett árut főképpen dohányt adott le a tőzsdéseknek, aztán néhány nap múlva újból megjelent náluk a két pénzügyi tisztviselő kíséretében, s megbírságolta a csempészett áru miatt a vevőket. Ezzel az eljárással, miután a bírságból, mint feljelentő, osztalékot kap, nagy jövedelmet szerzett, amit megosztott két cinkosával.

Holttestet húztak ki a halászból. Désről je lentik: Maklári Mihály és társa, Fodor István folyó hó 3-ról 4-re virradó éjszakán sorhoroggal halásztak. A Szamoson. Maklári egyszer csak arra let figyelmes, hogy valami nagyon húzza a kötelét és nagy örömmel hívta segítségül társát, hogy segítse a jó fogást partra húzni. Elképzelhető volt meglepetésük, mikor a horgon egy körülbelül 25 éves erőteljes férfi hulláját pillantották meg. Az agnoszkálás nem sikerült, mert a vidéken eltűnést senki sem jelentett be. A rendőrség bevezette a nyomozást. Valószínű, hogy a hullát, mely 2 napja kerülhetett a vízbe, valahonnan a felső falvakból sodorta le a víz.

TILDEN

a világhírű francia tennisz bajnok a rombledoni versenyen.

Autószerencsétlenség Brassóban. Ma reggel hét órakor a brassói Hosszu-uccában súlyos kimenetelű autószerencsétlenség történt. A 410 számú autóbusz elgázolt és életveszélyesen megebesítette Creclun Maria vidombáki parasztasszonyt, akit a kivonult mentők kórházba szállítottak. A megejtett vizsgálat megállapította, hogy Creclun Maria át akart menni az uttesten, azonban egy szekér feltartóztatta s a gyorsan rohanó autóbusznak már nem volt lehetősége megállni. — Tegnap reggel a Schiel-gyár előtt két autóbusz ütközött össze. Különböző szerencsétlenség nem történt, csupán az ijedtségtől ájult el két asszony. Felhívjuk a rendőrség figyelmét arra, hogy az autóbuszok soffitörjel között állandó megelőzési verseny folyik s a szerencsétlenségek oka jórészt ebben keresendő.

Éhségstrájkot rendez a marseillei Kékszakál. Marseilleből táviratozzák, hogy az elfogott marseillei Kékszakál ma már kilencedik napja tartja az éhségstrájkot a marseillei fogházban. Többször megkísérelték mesterségesen táplálni, de mindannyiszor sikertelenül.

Legjobb gyógyszer a „Jodipon” köszvény, asztma és érlelmeszesedés gyógyítására. Egy üveg ára 110 Lej. Kapható gyógyszerárakban és drogueriákban. Ha nem volna kapható, kérje direkt Dr. Al Iteanu gyógyszerárától București, Calea Victoriei 82.

Adomány. Sándor Gyuláné 200 lejt juttatott hozzánk a szegény gyermekek részére.

Orgonahangverseny a rom. kath. templomban. Felhívjuk olvasóközönségünk figyelmét a jul. 10-én, kedden este 8^{1/2} órakor tartandó nagyszabású orgonahangversenyre, melyen közreműködnek Bickerich Viktor tanár ur, Bickerich Viktorné urnő és Biemel S. ur. Reméljük, hogy olvasóközönségünk nem lesz ezuttal közömbös ezen művelvezetnek ígérkező hangverseny iránt.

Értesítés. A Brassói Magyar Dalárda ma, július 7-én este a rendes időben fútos női és férfikari próbát tart, melyen az összes tagok pontos megjelenését kéri — Az elnökség.

100 Dollár

Bukarest-től

New-York-ig

Felvilágosítást ad:

COSULICH LINE

BUCUREȘTI

CALEA GRIVIȚEI 181

Fiókok: TIMIȘOARA, CERNĂUȚI, CHIȘINĂU.

LEGUJABB

A kormány egyelőre lemondott a stabilizációról

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Ellenőrizhetetlen hírek szerint a kormány egyelőre lemondott a stabilizációról. A Banque de France a jövő hét folyamán folyósítja azt a háromszáz millió frankot, amelyet a kormány az előzetes munkálatok elvégzésére akar fordítani.

Titulescu visszavonta lemondását

A bukaresti lapok közlése szerint Titulescu külügyminiszter Bratianu Vintila hosszarábeszélésére visszavonta lemondását és egyelőre két hónapi szabadságra ment.

Lundborgot megmentették

STOCKHOLM (A Brassói Lapok tudósítójától) A svéd hadügyminiszterium ma délelőtt a következő táviratot kapta:

Lundborgot megmentettük, Thornberg.

A táviratot péntek reggel nyolc órakor adták fel.

Amennyiben ez a hír megfelel a valóságnak, az Északisarkon lejátszódó tragédia újabb állomáshoz érkezett. Ma nyilatkozik Nobile is, aki azt a meggyőződést hangsúlyozza, hogy azok a munkatársai, akik az Itália roncsain elsodródtak, élnek még.

Amundsenről semmi híradás nem érkezett. Norvégiában és Svédországban óriási a lehangoltság.

A MAI PÉNZPIAC

A lej mára emelkedett

Száz lej Zürichben

3.18

100 lej 0.61 dollár	1 dollár	163.60 lej
100 lej 4.35 ^{1/2} shilling	1 angol font	798 ^{1/4} lej
100 lej 3.51 ^{1/2} m pengő	1 pengő	28.60 lej
100 lej 2.56 márka	1 márka	39.15 lej
100 lej 20.65 cseh kor.	1 cseh kor.	4.86 lej
	1 o. schilling	23.12 ^{1/2} lej

1 svájci frank 31.60 lej

A világpiacon lényegtelen eltérések.

A belföldi piacon stabil árfolyamok.

Zürich. Devizák. (Zárjelben a tegnapi záró árfolyamtól való eltérések.) Nyitási árfolyamok svájci frankban: száz német márka 123.90, (+0.002^{1/2}), egy dollár 5.1885 (+0.0005), egy angol font 25.28 (+0.00^{1/4}), száz francia frank 20.36, száz olasz líra 27.24^{1/2} (—0.01), száz cseh korona 15.38 (+0.075), száz dinár 9.1275 (—0.00^{1/4}), száz lej 3.18 (—0.0^{1/2}), száz pengő 90.48^{1/2}, száz osztrák schilling 73.13 (+0.03).

A Duna-szövetség utazási kedvezménye. A Duna-szövetség útján megszerezhető féláru magyar vízumra vonatkozóan közölt hírtünk kiegészítésül arról tájékoztatjuk az érdeklődőket, hogy a Duna-szövetség igazolványai a menetjegyirodák után szerezhetők meg.

Teljesen új 20 számból álló

fényes júliusi műsor

a Maxim-kabarében

— Hangverseny a brassói plebánia templomban. A brassói róm. kath. plebánia kedden, a hó 12-én este fél kilenc órai kezdettel nagyszabású hangversenyt rendez a plebánia-templomban. Bickerich Aenne, a Brassóban élő kiváló szoprán-énekesnő Mozart áriákat énekel (Ave Verum, Halleluja és Agnus Dei, Mozartnak ez a híres szerzeménye) s ezenkívül különböző Haendel-dalokat ad elő. A Mozart-áriákat orgonakísérettel, a Haendel-dalokat hegedűkísérettel, amelyet Biemel, a kitűnő brassói hegedűművész vállalt el. Biemel ezenkívül önálló hegedű-szólóval is szerepel, Pugnani szerzeményéből. Az est műsorának egyik főösszege Bickerich Viktor orgonaművész játéka lesz, aki az orgonakíséretet is el látja s aki ezenkívül a plebánia-templom nagy szabású és gyönyörű hangú új orgonáján tizenhatodik és tizenhetedik századbéli nagy mesterek szerzeményeit mutatja be, s Max Regertől is játszik egy gyönyörű modern darabot. A hangverseny nincs belépti díjhoz kötve, adományok azonban elfogadtnak.

— Nagyszabású kertimulatság Dédácson. Hunyadmegyei szerkesztőségünkől: A dévai magyarság dr. Leitner kezdeményezésére a Piski állomás melletti Dédács községben, illetve, Ocskay István híres parkjában 1928. július 15-én az egész vármegye magyarságának részvétele mellett kerti ünnepélyt rendez. Az ünnepély bevételét egy felépítendő Kulturház javára fordítják. A rendkívül nagy gonddal és apparátussal már hetek óta előkészített mulatság egyik fénypontja lesz a dévai, csernakereszturi, vajdahunyadi, sztrigyszentgyörgyi és lozádi kisbirtokosoknak 100 tagú lovasbandérium felvonulása és az azokból alakult lovasok külön versenyre. Egész Hunyadmegyében nagyban készülődnek e mulatságra és értesüléstünk szerint azon gróf Bethlen György és még néhány közéleti vezér is részt fog venni.

— Erdélyi fürdőkalauz. Ezen a címen jelent meg a könyvpiacon dr. Kardos Géza volt igazgató főorvos háziorvosi s uttoró könyve, mely a legnagyobb részletességgel 340 oldalon ismerteti Erdély összes gyógyfürdőit, az ásványvízforrásokat, tüdőbetegeket és szanatóriumokat s azokról teljes és szak-szerű tájékoztatót nyújt. Az alapos körültekintéssel szerkesztett munkához dr. Sturza Marius volt egészségügyi főfelügyelő, a balneológia ismertén nagynevű szakorvosa írt előszót, melyben különösen kiemeli, hogy Románia a gyógyfürdők és klimatikus helyeknek oly tömege felett rendelkezik, hogy e tekintetben hasonló ország alig van még Európában, azonban sem a közönség, sem az orvosi kar nincs kellőképp tájékoztatva. Hiányzik a kellő alakban és megfelelő módon való széles körökben történő propaganda. Az Erdélyi Fürdőkalauzra tehát halaszthatatlanul nagy szükségünk volt s kétségtelen, hogy e háziorvosi munka az ország fürdőügyének egy erkölcsi előmozdítása, mint anyagi fel-lendítése tekintetében, nagy jelentőséggel bír amit laikus és orvos egyaránt kellően is fog tudni értékelni. A két tudós orvos munkája minden támogatást megérdemel. A könyv tetszetős kiállításban, az Orvosok Lapja kiadásában 340 oldalon jelent meg s 150 lejtért megrendelhető, a Rudolf Mosse r. t. hirdető vállalatnál Arad, Str. Alexandrii 1.

* UTÁZÁSI ÉS VIZUMKEDVEZMÉNYEK, városi igazolványok Aronsohn, Menetjegyirodában.

* Bécsi belgyógyász specialista Brassóban. Dr. Taffet Ernő a bécsi I. belgyógyászati (Wenckebach) klinika éveken keresztül volt secundarius megnyitotta rendelőjét szív, tüdő, gyomor, anyagcsere (cukor, koros kövérség) és egyéb belgyógyászati betegek részére Kapu ucca 10 sz. alatt. Rendel 8-10 és 2-4-ig.

Megérkezett

a legújabb típusú

DAUERWELLER

(ÖRÖKHULLÁMOSÍTÓ)

négy hónapra garantálva.

2964

MOLNÁR, Koronával szemben.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Szombat: Fecskefészek. Operette újdonság, először. A budapesti Király-Színház óriási sikertű újdonsága. Kolbay Ildikóval, László Andorral, Ihász Aladárral. (Sorozat szám: 43.)

Szombat d. u. 4 órakor: Mánás Miska. A leg-híresebb magyar operette Mende Kláival, Ihász Aladárral, László Andorral. Mozi-helyárak: 30, 20 és 10 lej. (Sorozat szám: 44.)

Vasárnap d. u. 4 órakor: Mersz-e Mária? Operette revü újdonság mérsékelt helyárakkal. (Sorozat szám 45.)

Vasárnap este fél 9 órakor: Fecskefészek. Operette-újdonság másodsor. (Sorozat szám: 46.)

Hétfő: Nászéjszaka. (Esti előadás mozi helyárakkal. Legdrágább hely az első sorban: 50 lej. A többi helyek árai: 40, 30, 20 és 10 lej. Kolbay Ildikóval, Mende Kláival, László Andorral, Ihász Aladárral. (Sorozat szám: 47.)

Kedd: Csattan a csók! — (Operett újdonság először. A párisi színházi évad legszenzációsabb attrakciója. A budapesti Magyar Színház legnagyobb sikerű operett-újdonsága. Kolbay Ildikóval, Mende Kláival, László Andorral, Ihász Aladárral. Sorozatszám 48.)

Szerda: Csattan a csók! (Operett-újdonság másodsor, Sorozatszám 49.)

Csütörtök: Zenebona. (A legfrissebb jazzoperett újdonság. Budapest legragyogóbb színházi szenzációja. Esti előadás mozi-helyárakkal. A legdrágább jegy az első sorban 50 lej. A többi jegyek az ára: 40, 30, 20 és 10 lej. Sorozatszám 50.)

Péntek: Aranyhattyu. (Operett-újdonság. Mozi-helyárakkal. Helyárak: 50, 40, 30, 20 és 10 lej. Sorozatszám 51.)

Szombat délután négy órakor: Aladár nem számár. (Gyermek-előadás 30, 20 és 10 lejes helyárakkal. Sorozatszám 52.)

Szombat este 8 és fél órakor: Nagy bucsu Kabaré. „Samu.” „Buczkóné leánykérőben” stb. Tréfák, magánszámok, ének, táncok, Sorsolás a szinpadon rendkívül sok értékes nyerménytárggyal. Kisorsoltatik 25 üveg valódi Palugyai pezsgő. Diszes fényképalbum a Magyar Színház összes tagjainak autogrammos arcképével. 30 darab belépő egy a vasárnap esti bucsuelőadásra. stb., stb. Sorsjegy nincs. Mindenkinek a belépő jegye a sorsjegy. Rendes esti helyárak. Szelvénnyegyek érvényesek s résztvesznek a sorsolásban. Sorozatszám 53.)

Vasárnap délután 4 órakor: Akácfavirág. (Utolsó délutáni operett előadás. Mérsékelt helyárakkal. Sorozatszám 54.)

Vasárnap este 8 és fél órakor: „Erdészleány.” (Az idei évad utolsó előadása. Az egész operettársulat bucsuja. Az I. felvonás után a nézőközönség között diszes fényképalbumokat sorsolnak ki a magyar színház művészeinek autogrammos arcképeivel. Sorsjegy nincs. A belépőjegy egyúttal sorsjegy. Szelvénnyegyek érvényesek és résztvesznek a sorsolásban! Rendes helyárakkal. Sorozatszám 55.)

KÜLVÁROS

Frantisek Langer világhírű drámáját, a Külvárost hozta színre tegnap este a drámai együttes bucsuelőadásképen. A 12 képből álló és kitűnően felépített drámát, mely egy par-kecláncos tragédiáját viszi szinpadra, nagyszerű előadásban hozta színre a társulat. A főszerepekben Kemény László és Hoykó Ferenc elsőrangú nyújtottak, amint Petróczy Aliz is aki egy utcai nőt személyesített, kivételes képességekről tett tanúságot. Tóth Elek intellektusa és rutinja hiánytalanul bontakozott ki a züllött bíró szerepében, míg Mihályffy, Réthely. Csengeri, Révész, Kőszegi Margit és Czopán Flóri kisebb szerepeikben segítették elő a darab sikerét.

Csattan a csók — utolsó operett-újdonság. A magyar színház igazgatósága az utolsó hétre hagyta a legszenzációsabb operett-újdonságát: a „Csattan a csók” című ragyogó párisi operettet. A „Csattan a csók” valósággal elbűvölte a párisi és budapesti közönséget. Sohasem volt még példa olyan nagy sikerre, a minőt a Csattan a csók aratott. A Csattan a csók kétszer fog színrekerülni Brassóban: Kedden és szerdán. Főszereplők: Kolbay Ildikó, Mende Klári, László Andor, Ihász Aladár.

Esti előadások, mozi-helyárakkal. Hogy a legszegényebb közönségnek is lehetővé váljék a színház élvezete, a most következő utolsó héten három esti előadást rendez a színház olyan alacsony helyárakkal, amelyek még a mozi-helyáraknál is olcsóbbak. A legdrágább jegy ezeken az előadásokon a legelső földszinti sorban 50 lejbe kerül. A többi jegyek árai: 40, 30, 20 és 10 lej. Három ilyen előadás lesz: Hétfőn, (Nászéjszaka, operett-újdonság), csütörtökön (Zenebona jazz-operett-újdonság), pénteken (Aranyhattyu magyar operett-újdonság). Ezekre az előadásokra tanácsos jegyekről jól előre gondoskodni, mert egészen bizonyos, hogy minden jegyet előre el fog kapkodni a közönség.

Pályázati hirdetés

A casinulnou-i (kászonujfalvi) róm. kath. elemi népiskolánál nyugdíjazás folytán megüresedett harmadik tanítói állásra pályázatot hirdetünk.

Javaslom: Az egyházi főhatóság által megállapított fizetés lakbérrel.

Kötelesség: Az egyháztanács által kiadott osztályok vezetése és az iskolával kapcsolatos társadalmi munkálkodás

Románul tudó pályázók előnyben részesülnek. Pályázati kérések a róm. kath. lelkesi hivatalhoz küldendők.

Állás szeptember elsején elfoglalandó. Casinulnou (Jud, Ciuc), 1928. július 3.

7220

Egyháztanács.

Legszebb
selyem és
grenadin
újdonságok

CZINK & VERZAR

DIVATUZZLETÉBEN BRASSÓ

2931 Kolostor és Welsz Mihály-u. sarok

Csak rövid ideig, a mostani nagy gazdasági krízis miatt.

Lei 165 egy zsebóra aranyozott láncsal

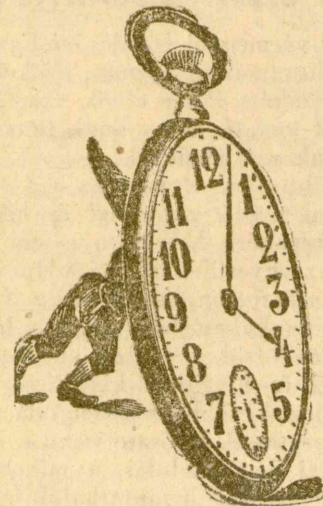
vagy egy asztali C. F. R. védjegyű ébresztő óra

mind ettől valódi svájci gyártmány, 2 éves írásbeli garanciával. Ezenkívül minden órához 60 db. ajándéktárgy. Nagy meglepetés.

2 óra vételnél ezen a 120 ajándéktárgyon kívül, egy „GILETTE” valódi amerikai borotva készüléket küldünk, 2 pengével. Viszont 3 óra vételnél, 180 ajándéktárgyon kívül egy negyedik órát adunk ingyen, szintén 2 éves garanciával. Szétküldésért és csomagolási költségeikért 35 lejt veszünk csomagonként.

Meg nem felelés esetén visszavesszük az árut és visszatérítjük az árát.

Mivel csak kisebb készlettel rendelkezünk, kérjük az érdeklődőket, hogy rendeléseiket minél előbb feladni sziveskedjenek.

Forduljon teljes bizalommal: COMPANIA ELVEȚIANA-ROMANA

București, I. Strada Brâncoveanu No. 10. címre.

3927

SPORT

Brassó vasárnapi sportprogramja

Brassó labdarugósportjának eseménye a kiváló bukaresti csapat, a Makkabi mérkőzése a munkásokkal. A mérkőzés fél hatkor kezdődik a Brasovia pályán. Előzőleg az Ivria és az IAR csapatai játszanak másodosztályu bajnoki mérkőzést. Ismerve mindkét csapat kiváló kvalitásait, melyekkel az első osztályba kerültek, szép sportra van kilátás. Előmérkőzést a Brasovia és BMTE kombináltjai játszanak. Dél előtt a Brasovia és BMTE törpék mérkőzést össze erejükét.

WAC—Tricolor 7:1 (5:1)

A romániai turán levő elsőosztályu bécsi csapat temesvári sikeres játécai után tegnap a plojesti bajnokcsapattal, a Tricolorral játszott. A plojestiek nem bizonyultak ellenfélnek. A WAC gólratörés nélkül játszott, s különösen a második félidőben iskolajátékot produkáltak. Bemutatták a bécsi fejlett labdarugósport minden szépségét. Nagy feltűnést keltettek a belső trió (Walzhöfer—Hierländer—Bilek II.) soha nem látott akciói. A gólok közül ötöt a többszörös osztrák válogatott center, Hierländer rugott.

A WAC szombaton délután a bukaresti Vénusszal, vasárnap délután a Juventussal játszik a Romcomit pályán. Szerdán Brassóba jönnek és a Colteaival mérkőznek a Brasovia pályán.

† Az Ujpest Romániában. A magyar profibajnokság egyik favoritja, az Ujpest vasárnap vesz revánsot a Kinizsitől, mely tavaly Temesváron 4:0 arányu vereséget mért rá. Kedden a nagyváradi NAC lesz az ellenfelük. Az Ujpest romániai turájára lehozza Erdélyből szipkázott játékosait is, Auert és Ströcköt.

† A Romania—Jiul országos bajnoki elődöntőt sok huza-vona után vasárnap végre lejátsszák, Kolozsvárt.

† Az első romániai dekatlon verseny. Szombaton és vasárnap rendezi a bukaresti kerület Románia első dekatlon-versenyét, melyen három kiváló all-round atléta vesz részt. A verseny célja: kiválasztani a három közül a legjobbat az amszterdami olimpiászra. Virgil Joan, a Stadiu Roman kiváló atlétája, aki a pentatlon országos rekordere, indul favoritként, de Csegezi a brassói Olympia fiatal, tehetséges atlétája, aki az utóbbi időben Kischöfer német tréner keze alatt bámulatosan fejlődött, könnyen szerezhet meglepetést a bukarestieknek. Haydn kapitány új név az atlétikában. Az ideai brassói kerületi versenyen tünt fel a Brasovia atlétagárdájának sokoldalu új tagja, aki minden versenyszámban helyezéshez jutott. Virgil a legerősebb a sprintben és a gátban, továbbá a dobásokban. Csegezit könnyebb teste a dobásokra alkalmatlanná tesz, czezel szemben az ugrásai kitűnőek. Haydn még nem forrott ki teljesen, minden számban jól nyújt, mégis úgy véljük, hogy a dekatlon bajnokságot Virgil, vagy Csegezi nyeri, minimális pontkülönbséggel. A dekatlon (tizes verseny) számai a következők: 100 m. futás, távugrás, súlydobás, magasugrás, 400 m. futás, 110 m. gát. diszkoszdobás, rudugrás, gerelyvetés, 1500 m. futás.

† Atlétáink külföldön is jó eredményeket értek el. Drezdából érkezett jelentések szerint a brassói Olympia legjobb gátfutója, Albrich L., aki a 110 m. gátfutás országos rekordját tartja. 16.7 mp. idővel egy drezdai kerületi versenyen 16.6 mp. idő alatt futotta a távot. Rottmann, az Olympia gerelyvető bajnoka, aki Danzigban végzi tanulmányait, egy versenyen a második helyet érte el 53.76 m. dobásával. A román rekordot Springer tartja 52.40 m. dobással, vagyis Rottmann 1.30 m.-rel megjavította volna a rekordot, ha romániai versenyen érte volna el ezt az eredményt.

Butorban Fischer neve márka

Mielőtt butorszükségletét beszo Fischer Albert
rendő okvetlen tekintse meg: butoráruházát
Cluj, Calea Regele Ferdinand No. 61

Tegyen kísérletet
a világhírű

FLY-TOX

illatos rovarirtó

szerrrel

és meg fogja ismerni annak előnyeit, amely garantáltan elpusztítja a

legyeket, molyokat, hangyákat, bolhákat, poloskákat, svábbogarakat, szunyogokat és bármilyen más rovar, petéivel együtt.

Garantáljuk a sikert!

Kapható drogériákban, gyógyszertárakban és illatszerkereskedésekben.

A „LE FLY-TOX” Paris cég főlerakata:

Mario Creazzo BUCURESTI,
Sir. Plantelor 26.

Telef. 342/93.

2971

† Versenykiírás. Az Aradi „Meteor” kerékpár klub által 1928 július 8-án rendezendő országos pályaversenyről. 1000 m. országos megnyitó verseny. 1000 m. kezdők versenye. 2000 m. ifjúsági verseny. 2000 m. haladók versenye. 20.000 m. egyesületi páros verseny. 1000 m. ügyességi verseny (motorosok részére). 2000 m. vígás verseny. 1000 m. női verseny. 500 m. Baby handicap verseny. Nevezési díjak: számonként és személyenként 50, 20, páros 100 lej. Nevezések a helyszínen, Macean Miklós titkár úrnál eszközöltetnek. Óvás díj 300 lej.

Gazdaggyűlés Székelyudvarhelyen

Az Udvarhely vármegyei Gazdasági Egylet igazgató választmánya tegnap Székelyudvarhelyen Sz. Szakács Péter elnök vezetése mellett népes ülést tartott, a tagoknak tanácskozásban való élénk részvételével.

Legkiemelkedőbb tárgya volt az ülésnek az ősz elején rendezendő gazdasági és háziipari kiállítás előkészítése. Már a tavasszal az volt a szándéka az egyesületnek, hogy június havában Székelykeresztúron, ősszel pedig Székelyudvarhelyen munkában bemutattja a legjobb talajművelő eszközöket, s ezzel kapcsolatosan tejjgazdasági és háziipari kiállítást és fejő versenyt rendez. Később az eszme oda érlelődött, hogy halasztassék el őszre mind a két helyen a gazdasági megmozdulás, a mikor a mezei és kerti termények is bemutatathatók lesznek.

Közben az Erdélyi Gazdasági Egylet is elhatározta, hogy a f. é. szeptember hó 2—8-ig Kolozsváron nemesített vetőmag kiállítás és

vásárt rendez. Öröndetesen vették ezt tudomásul az udvarhelymegyei gazdák, s a gazdasági egylet igazgató választmánya is és az EGE kiállításával kombinálva kívánja megtartani megyei kiállítást.

Elhatározta, hogy kollektív kiállítással részt vesz a kolozsvári kiállításon, a saját kiállításait pedig Székelyudvarhelyen szeptember 8—16-ig és Székelykeresztúron szept. 22—26-ig fogja megtartani. Ezeknek a szabályzatát az igazgató választmány megalkotta, s rövid idő alatt ki is bocsátja. A kiállítással kapcsolatosan sorozatos szakelőadások fognak tartatni.

Foglalkozott a választmány a többtermelés eszméjével, s annak a vármegye területén leendő megvalósítása érdekében Gyerkes Mihály nagyszabású tervezetének letárgyalása és elfogadása kapcsán elhatározta, hogy a cél megvalósítása érdekében mozgalmat indít egy nagyobb pénzalap összehozatala iránt. Abból az elvből indul ki ugyanis, hogy mint a háborúhoz, a többtermelés általánosításához is első sorban pénz kell. Evégből nagy mozgalmat szándékozik bevezetni.

Ezeket kívül több kisebb ügy nyert elintéztést, miután az elnök az ülést bezárta.

Ragyogó új műsor

az összes szerződött tagok fellépésével

a MAXIM-kabarében

KÖZGAZDASÁG

A CFR legújabb gyorsvonata százhet kilométeres sebességgel száguld

A „Kárpáti-expressz” és a CFR rekord-ambíciói

Brassó. (A Brassói Lapok tudósítójától) Bukarestből azt jelentik, hogy a CFR igazgatósága rendkívül meg van elégedve azzal az eredménnyel, amelyet a legújabb romániai csodának, az ugynevezett kárpáti expressznek a próbajáratán elért. A gyorsvonat ugyanis, a melyt erre a célra összeállítottak és amely különben későbbi rendszeres járat előfutára volt, a Bukarest—Ploesti közötti sík pályán óránként 107 kilométeres gyorsaságot ért el és a Bukarest—Predeal közötti 144 kilométeres távolságot az eddigi négy óra és 17 perces menetidő helyett 2 óra 52 perc alatt tette meg. Összevetve: az új vonat egyben nem tagadta meg a CFR ősi hagyományait: a próbajáratnak a kitűzött menetidőhöz képest hat percnél később volt. A késés azonban a román vonatokon nem számít főbenjáró bűnnek.

A román vonalakon eddig még soha ki nem próbált, száz kilométernél többet tevő gyorsaságot egy olyan szerelvény érte el, amelyet már Bukaresttől kezdve két mozdony vontatott, mert a kísérlet eitlesen a gyorsaság jegyében folyt le. Az első utasok a CFR igazgatói, műszaki személyzete és meghívott vendégek voltak. A vonat nem ment be a ploesti állomásra, hanem Ploesti mellett egy nemrégiben befejezett utróvidítésen robogott keresztül, Brazi és Buda között.

A kísérlet az eredmény szerint teljesen sikerült, mert a hat perces késés nem azért következett be, mintha a kitűzött gyorsaságot nem lehetne elérni, hanem az egyik mozdony kisebb hibájának volt a következménye. Mostantól kezdve tehát meglesz a lehetőség arra, hogy azok a dugaszdag nyaralók, vagy akár üzletemberek is, akik nem érnek rá arra, hogy a párisi-nizzai „arannyal” káprázatos kényelmét és gyorsaságát élvezhessék, kárpótlást szerezzenek a Kárpát-expresszen, amely július 15-től, esetleg pedig augusztus 1-től kezdve már rendes forgalomban lesz. Ez mindenesetre óriási haladás a CFR szempontjából és feltétlenül alkalmas arra is, hogy az új vonatnak a hire teljesen feledtesse mindazoknak a vonatoknak az átlagteljesítményeit, amelyek a CFR-nek sajnos nem is túl nagy kiterjedésű vonalain összevissza kalandoznak. Ahogy a szovjetek egy-egy jól sikerült filmmel borítanak fátyolt sok mindenre, amiről beszélni nem illik, a román vasutigazgatás is a Kárpát-expresszel fog majd ragyogni és ékeskedni. Megvan a Potemkin-intézménysorozatnak a legújabb és egyik legjobban sikerült tagja, megvan a százhetkilométeres gyorsasággal száguldó Kárpát-expressz. Ez bizonyosan elő fogja segíteni a külföldi kölcsönnek a sikerét.

A romániai nagyközönség azonban, amely előreláthatóan sohasem lesz abban a helyzetben, hogy a Kárpát-expressz szédületes gyorsaságát élvezhesse, eltűnődve kérde, hogy vajon nem volna-e jobb, ha helyett a tündöklő eredmény helyett inkább általában öt kilométerrel emelték volna óránként a romániai vonatok óránkénti sebességét? A CFR igazgatósága ez ellen a tulzott követelés ellen azzal szokott védekezni, hogy az alépitmény nem felel meg a sebesség fokozásának. De a nagyközönség a Kárpát-expressz pompás eredményéből hajlandó ennek az állításnak az ellenkezőjét olvasni ki.

Ha a pálya elbir százhet kilométeres sebességet óránként, akkor igazán érthetetlen, hogy miért nem bír el például a gyorsvonatoknál 50 kilométert?

A Kárpát-expressz dicsőségének fényében nehéz lesz fenntartani ezt a régi szomorú valószínűséget. Köztudomású dolog, hogy a vasutak menetsebessége épen Romániában a legalacsonyabb, tekintet nélkül arra, hogy mit vár el az utazó közönség joggal a vasutak igazgatásától.

Azonban nem mindig tekintet nélkül arra, hogy ki ül a vonaton. A Bukarest—Predeal

között elért rekord eszünkbejuttat egy másik rekord-kísérletet, amely a szamosvölgyi vonalon folyt le néhány évvel ezelőtt. A Nagybánya és Szatmár között levő ilobai állomásnak akkori főnöke beszélte el a rekordkísérlet részleteit: Nagybányáról jelezték a vonatot és az ilobai főnök a jelzést tudomásul véve, nyugodtan látott többi dolgait után, mert rövid húszonöt kilométeres szakasz megtétele körülbelül egy órát vett igénybe a menetidő szerint. S mikor egy néhány perc múlva örületes zakatolást, csörömpölést, mozdonyfütytyöt hall, rémülten rohan ki az irodájából:

a vonat, amelynek Nagybányától még az első állomást sem lett volna szabad elérnie, abban a percben zugott keresztül az állomáson.

A vonat, amely mindössze egy különkocsit vitt, már messzejárt, s a főnök a szó szoros értelmében reszketve nézett a vonat után: szentül meg volt győződve arról, hogy annak az állomásról is látható kanyarnál feltétlenül ki kell ugrania a sinek közül, s hogy neki tehetetlenül kell majd végignéznie egy irtózatoss katasztrófát.

Isten csodája tovább vitte és védte a vonatot, amely ugyanebben a tempóban, ész nélkül, s mintha senki sem vezetné, úgy rohant végig a rozoga szamosvölgyi vonal valamennyi állomásán, a lehető legnagyobb kétségbeesést idézve elő, végül a szatmári állomáson, amelynek akkor még igazi szakképzett, kitűnő régi főnöke volt. A főnök sápadtan, a rémü-

Művészasszony

Irtó: Sz. Solymos Bea (46)

— Madame — szólt hirtelen Dalmához, — akarja-e, hogy mi jó barátságban legyünk? Nagy lakásom van, minden kényelemmel. Fogat és autót állana rendelkezésére és semmivel nem kellene törődnie. Maga nagyon szép és rendkívül tetszik nekem. Remélem, nem olyan elfoglalt, hogy ajánlatom megsértse?

— Én nagy vagyonnal rendelkezem és aki kedves hozzám és ha én szeretem, azt elhalmozom Páris minden szépségével. A ruhája elég jó, zárású, de túl polgáris. Ha nálam lakik, én fogom öltöztetni. Gyönyörű aukja lehet, kár azt eldugni, ami szép. Mindent megmutatni, de semmit sem mutatni. Mást még izgatni csak magának nem izgulni másért, csupán érettem — ez lesz a jelszó.

Dalma szinte hipnotikus megmerevüléssel hallgatta. Ide jött, gondolta, — megérdemli, a mit hall. Most jött rá, hogy miért is küldte ide Claire. Ha tehát ide jött, a művész fel van bátorítva. Azt hiszi, kinálkozik. A látszat legalább ezt mutatja azzal, hogy itt van. És hallgatta tovább. Mi jöhet még?

A művész pedig a világi minden szakértelmével járatta szemét Dalma lábain, nyakán s mozdulatain.

— Pompás race — szólt tovább erősen raccsolva.

— Nagyon jó és elegáns, disztigvált és uri kedvesem lesz és én Párisnak megmutatom magát. Sohasem kell törnie magát a pingálással. Az ugy is szerencse dolga. Kár egy ilyen szép lánynak a szépségét eldolgózni. Művészi ambíció...?

És erre egy nagyon száraz, rövid nevetéssel gunyos arcot vágott. Majd fütytyentett.

— A szerencsen groomból híres művészt csinálnak, ha mulattatására szolgál. Festeget, mázol a kis haszontalan görbelábu Évákat és girhes Ádámokat. A gazfickó az én festékeimet lopogatja. De ha én aláírnám a nevet, holnap megkapnám a nagy érdmet.

— Pénz, protekció, fufang, ez a taktika ma a művészi dicsőségeknek.

— Kanapé, ágy, fotel, csipke, selyem, illat, kényelem, mulatozás, szórakozás, szere-

lettől és a felelősségérzettől valóssággal reszketve futott a mozdonyvezetőhöz, akit azonnal fel akart függeszteni és fegyelmi elé vinni. Tökéletesen meg volt győződve arról, hogy a mozdonyvezető részeg, vagy egyenest megőrült. S abban a percben, amelyben a mozdonyvezető is leszáll a gépről, megnyílik a szalonkocsi ajtaja, s egy tábornok jelenik meg a főnök mellett. Nem a főnököt kereste, hanem a mozdonyvezetőt, akinek azt mondta:

—Köszönöm barátom, el vagyok ragadtatva: Igy kell a vonatot vezetni!

Kiderült, hogy ő adta ki a parancsot erre az öngyilkossági kísérletre, még Nagybányán: egy fél óra alatt akart bent lenni Szatmáron akkor, amikor a vonatok menetideje legalább három órát tett ezen a másod, sőt harmadrendű vonalon. A szatmári főnököt pedig, aki a tábornokot dezavualta, pár nap múlva egy kis eldugott állomásra helyezték át. Azóta valamennyire megerősítették az alépitményt, s ma ugynevezett gyorsvonatok is közlekednek itt: óránként negyven kilométeres sebességgel, de természetesen megfelelően felemelt viteldíjakkal.

Ilyen gyorsasági rekordok ezelőtt is történtek a román vonalakon, de nem csináltak belőle ekkora nagy eseményt. S ha azok hatástalanul maradtak, ennek a mostani, hivatalos rekordnak sem lesz semmiféle jelentősége. Lesz egy gyors Kárpát-expresszünk és lesz rettentő sok csiga-vonatunk: a CFR marad az, a mi volt, de legalább nem lesz rá több okunk, hogy a francia, az angol és az amerikai luxusvonatokat annyira irigyeljük.

A külföldön a forgalmat javítják? Elavult, régi módszer. A forgalom maradhat a régi, a fontos csak az, hogy a hírnév javuljon, s hírnévből hála Istennek éppen elég részünk volt eddig is, ezután meg éppen mi leszünk a legelső országa Európának, ennek a furcsa világ-résznek.

lem, ez kell az ilyen nőknek. Ez az igazi milió. Dalma zokogni kezdett. Leborult a díványra és sirt. Csaknem a szíve szakadt meg belé.

A művész értelmetlenül bámulta, majd ebben a kitörésben a lány megadását látta. Odaugrott, átkarolta és a lány nyakába harapott.

— Chamiséé ur, ön brutális és neveletlen volt, — szólt a lány. Ezt magamnak nem hozsátom meg soho. Ide jöttem. Joga volt azt gondolni, amit gondolt. De én nem tudtam, hogy miért jövök ide. Megint téves uton indultam el a puritán művészetet keresni. Remélem, hogy az életben többé nem találkozunk?! Adieu!

Dalma ugy megnehezelt az esetért, hogy szakított Clairrel nagy elfoglaltságát adva okul.

Pedig inkább szomorúsággal, mint irtózással vagy undorral gondolt vissza az esetre.

— Lám, lám a szerelem a szeretőé, a tisztesség és a név a feleségé. — Nagyon fáj neki hogy a nagyvilágban a férfiak legnagyobb része csak a szerető szerepét szánja neki.

És gyengéd szelíden hálával gondolt vissza Révész Tiborra és Hevesy Péterre. Most ültetne Bácsszilváson a kerti lugasban s Tibor és az ő gyermekeinek ruhácskáit varogtatná. Vagy Hevesy Péter otthonában nézné a puszták messzeségét, ahol a látóhatárba még egy ház sem ülik közik bele.

És itt a nagy palotákban milyen közönségesek az emberek!

XXVII. Fejezet.

Dalma egy festményét vitte haza másnap az iskolából a penzióba. Egyszerre értek az ajtóhoz a néger jogással. Nagyon érdekelte őt a lány festménye. Igen megdicsérte. Dalmának jól esett, hogy művészetét megbecsülik. A néger kérdezte, hogy van-e sok festménye?

— Van több a szobámban is.

(Folytatjuk.)

Érettségire, középiskolai magánvizsgákra osztályösszevonással is a leggyorsabban készít elő a **ZSOLDOS tanintézet** BUDAPEST, VII. DOHÁNY-U. 84. Teljes anyagi felelősség

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szö. Ára: 6 lei. - Vastagabb betűvel 12 lei. - Hírtét keresőknek 25%o engedmény. - Legkisebb apróhirdetés ára 60 lei

Ugyanazon szövegű apróhirdetés többszöri feladása esetén minden három fizetett megjelenés után egy ingyen-megjelenést adunk. **Hirdetési díjak előre fizetendők.** — Csak választékosan felkészült kérdésközpontokra válaszolunk.

Minden előfizetőnek, aki az előfizetési díjjal nincsen hátralékban, mindaddig, amíg előfizetése tart, **haverként egy tíz-szavas apróhirdetést teljesen ingyen közölünk** a Brassói Lapokban. Aki valamely hónapban az ingyen hirdetésre szóló jogát nem veszi igénybe, az a következő hónapokban az elmúlt hónapokra visszamenőleg ezt a jogát már elvesztette. Ezzel szemben azonban joga van minden előfizetőnek későbbi, ezután következő hónapokra szóló jogát előre igénybevenni, még pedig annyi hónapra, ahány hónapra az előfizetési díjat ténylegesen előre befizette.

Vétel — eladás

Eladó, egy minőített S menthált fiatal, jöttelelő anyától eredő 20 hónapos szép tenyészbika Tima Lajos molnarnál A sóc-ernaton 2 sz. Háromszekm. 71.9

Egy jó karban levő vas-árványu, nemet gyártmányu gyapjúfűző ógép eladó. Frank, Fágáras 7177

Modern ebédlők, halószobák olcsón eladó. Kovácsnál Sepsiszentgyörgyön Templom u. 26 7192

Egy luxus Ford autó 20.000 leir eladó. Erdélyi úton lehet Mihail Viteazul No. 3 Covasna. 7215

Egy 24 es gatter keresek megvételre. Bövebet Pokorný, Hosszu-u. 224

Egy fizetkepes, keveset használt traktort keresek megvételre szittár-csával, regulátorral. Ajánlatokat Múmalom Hídvég jüd Treiscauna kérek. E 1532

Vennek jókarban levő motorbiciklit. Ajánlatokat kérek Kovács Borsec, Bistricioara. E 1558

Új lisztüzlet! Elsőrendű banati liszt, tengeri liszt mindenféle terményaru naponként kapható kisebb nagyobb tételekben legolcsóbb napi árban Hosszu-u. 52 sz. a att E 1565

Nagyobbszabású téglagyár vasutállomás mellett 3 pressel, 60 HP. géppel 36 gatterrel, épületekkel és 4 hold földdel előnyös fizetés mellett eladó. — „Gépvásár” Brassó Vasut-utca, vármellett. 7221

Kis családi ház külön udvarral olcsón eladó Romántemplom utca 9 a. — 7222

Jókarban levő használt kézikocsi eladó Hátsókőbánya 85. 7224

Jegpince hűtőkamrával circa 150.000 kgr. jéggel bérbeadó. Jég külön is eladatik. Cim 7225 sz. alatt a kiadóhivatalban.

Gute junge **Küchle** 2000 Ler, ud perfektes Stubenmädchen 1600 Lei, deutschsprachig, gute Zeugnisse sofort gesucht Schlossbergzeile 11. 7164

S. BERGER tükörgyár

Târgu-Mureş, Str. Moril No. 32.

Szállít mindenféle tükört.

Vállalkozó hibás tükörök

javítását és újra

foncsorozását.

2791

Legjobb cipők Balázsnál készülnek, gyors javítások is. Sibiu, Strada Guşteritei 34 E 1550

Allást nyerhet

Tanuló azonnal felvétetik I. Weissótel fűszer és csemege üzletében Kolostor u. 29 sz 7163

Keresünk gépszijoztatóunk részére gépszijgyártásban jártas előmunkást és szakmunkásokat Cítronbörgvár Medias. 7195

Üveggyár Erdélyben keres nőten, a szakmában jártas **könyvelőt**, akit iró-davezetessel is megbízna. Ajánlatok „jóvő” jellegre Rudolf Mosse Oradea küldendő. 7203

Egy nagyobb városban szabóságom van. Keresek 35—40 év körüli **nőket** személyes segítséggel, kinek 200 000—300 000 lei pénze van. 50%o részesedéssel. — **Közös megértés esetén házasság nincs kizárva.** Értékesítési lapba jelenlő kiadóhivatal után „Biztos jövő” 7212 jellege alatt

„Urania” biztosító társaság alkalmaz ügyes ügyvédöket Nagy jövedelmet biztosít. Ugyanott egy gyakornok is fővéltetik Román és nemet nyelvismeret szükséges. Jelentkezni d. e 1/29—1/310 között. 7205

Tanuló mindhárom nyelvet beszélő, posztóüzletbe felvétetik Teilmann Vilmos és Társai 7228

Allást keres

Szerény igényű közepkorú özv. asszony, ki a betegápolásban is jártas, ajánkozik egy 10 éves leánykájával az összes háziutendők elvégzésére. Cim Kozák Lajos leveleivel özv. Kerekes Iószet-nenek Ujtusnád, jud. Ciuc. E 1530

Gyenge férfiaknak

választékos ajánlott levélben történet beklüde-se ellenében bérmentve küldöm szabadalmazott szenzációs találmányomat ismertető könyvet. Cim: „Patent 601” Cluj (Kolozsvár) 1 sz. postafiók

TUSNÁDFÜRDŐ

Tusnádfürdő a múltban, jelenben is Erdélynek legkiválóbb gyógyfürdője, mely egyesíti a gyógyulás minden feltételeit.

Fenséges százasos fenyőerdő közepén szél és pormentes fekvésével, bő ásványvíz forrásaival, szénsavas meleg és 18—23° C. hideg fürdőivel, elragadó sétányaival és szép kirándulóhelyeivel méltán igényt tarthat arra a diszjelzőre, hogy „Erdély gyöngye”. Az igazgatóság szigorú határozata folytán tüdőbetegek nem vehetők fel és a fürdőn nem tartózkodhatnak. Tusnádfürdőn subalpini fekvésével minden feltétellel meg van az egészség javítására és helyreállítására. Vasúti állomása a parkban fekszik. Vannak jó vendéglői és szállodái normális árakkal.

A fürdő legújabb alkotása a modern csukástavi strandfürdő. Prospektust kívánatra azonnal küld az igazgatóság.

Tusnádfürdő Igazgatósága.

Lakás

Szent Anna tónál turisták és családok részére szobák, hűség és meleg ételek kaphatók. 7102

A nyári szezonra egy butorozott szoba konyha használatra a Vár utcában azonnal kiadó. Értékezni vasúti újságáruháza 7189

Nyaralás: Tusnád Bál „Pao Villa”-ban a csó, szép szobák. Csiksomlyón szép szobák kiadók özv. Pap tanárnéná. E 1527

Küönbejárati szoba kiadó Brassó, Hosszu utca 21, Grimerné E 1536

Küönbejárati szoba kiadó Hosszu u. 21, Grimerné. E 1535

Levelezés

Szépen berendezett gazdaságom 100 hold szántó és 200 hold erdő vagyonom van Csinosnak mondanak és

komoj férfiak

közeledését óhajtom. — 28 éven felüli urak teljes című levelet Szép otthon” jellegre a kiadókba kérem. 3010-3

! Megérkezett !

Az új amerikai rendszerű

DAUERWELLER

(örökhullám)

Teljesen villanyáramú, semmi veszély 4—6 hó napi garanciával.

E. Humayer

hőiglyofodrással szalon, Kút-utca 18 sz. 3016

»TECHIRGHIOI«

VILA »NEPTUN«

a tengerparton, az Eforia fürdő mellett, iszapfürdő, szép strand, elsőrendű berendezések és ellátás, hideg és meleg víz minden szobában. Fürdők minden emeleten, étterem, cukrászda és társalgótermek. Filtrált ivóvíz, jéggyár, hűtőberendezések és villanytelep. Két csukottautó a penzió-vendégek részére rendelkezésre áll. Megnyílik június 1-én. Szobák megrendelhetők:

Bucureşti 1, 84. Paris 4.

A világhírű amerikai

„WALLIS”-TRAKTOR

minden tekintetben a legelső helyen áll a ma létező összes traktorok között.

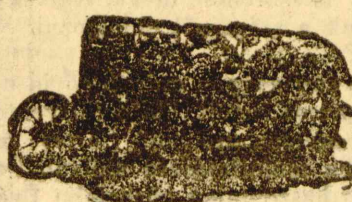
Kiváló teljesítőképesség.

Minimális petróleum fogyasztás.

A legnagyobb munkabírás mellett egyike a legkönnyebbeknek.

Nagyságos Beczássy Imre ur, dá noki uradalma részére, kifejezetten „WALLIS”-

traktort hozott, melyet érdeklődők a dá noki uradalmon bármikor üzemben megtekinthetnek.

Képviselői és lerakói:

BAUER JÓZSEF

gazdasági gépjavító műhely
BRASSÓ, Hosszu-utca 146.

Alulírottak szívünk mély fájdalommal tudatjuk, hogy a mindnyájunk által nagyon szeretett jó édesanya, nagynya, testvér, anyós és rokon

özv. Imre Ferencné szül. Nagy Mária

életének 58 ik özvegyiségének 16-ik évében, rövid, súlyos betegség után f. hó 6-án este megszűnt élni.

Drága halottunk hült tetemét f. hó 8-án, vasárnap d. u. fél 7 órakor fogjuk a Közép-u. 69 szám alatti gyászházból a ref. temetőbe örök nyugalomra helyezni.

Brassó, 1928 július hó 7.

**Drága halottunk pihenj
csendesesen.**

Tóth Ferencz

pékmester
és gyászoló családja.

Versenyfárgyalási hirdetmény

Alulírott mint a v. b. Schmidt & Comp. Mercure Ciuc-i cég tömeggondnoka közhírré teszem, hogy csődválasztmány a csődleltár 1—425, 441—620, 622—624 a. leltári tárgyak zárt írásbeli versenyfárgyalásán való értékesítését határozta el azzal, hogy a versenyfárgyalás eredménye föött a csődválasztmány döntentartván magának azon jogot, hogy a legmagasabb ajánlatot is visszautasítsa. A vonatkozó ajánlatok f. hó 12-ig alulírott tömeggondnokhoz adandók be, akinél csődleltár az irodai órák alatt megtekinthető.

Dr. Török Lipót

Vegyen próbaként

27 Leies

sílon-vásznat, amely célszerű, nem keményített, ellenálló és kiválóan mosható

**Vászonneműek, selymek,
harisnyák!**

Külön osztály

Angol szövetségben

Francia szövetségben!

Divatszövetségben

hűgys és urak részére

A legkedvezőbbben árusítja:

ORGHIDAN

(Alapította 1875)

Bucureşti, Str. Pánzari 11

V. d. ékre postal utánvétellel szállítunk

2890